

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Swoszowice

Kraków-Swoszowice, 2018 r.

Zamawiający:
Gmina Miejska Kraków
pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków

Wykonawca:
Ekolog Sp. z o.o.
ul. Świątowidzka 6/4
61-058 Poznań

Autorzy opracowania:
mgr Anna Grabowska-Szaniec
inż. Katarzyna Walkowiak
mgr Jakub Smakulski

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków-Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Spis treści	
1. Wstęp.....	5
2. Regulacje prawne	7
3. Nazwa gminy i obszar objęty wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska.....	9
3.1 Ogólna charakterystyka	10
3.2 Zasoby przyrodnicze	11
3.3. Wody powierzchniowe i podziemne	14
3.4. Infrastruktura drogowa	16
3.5. Zaopatrzenie w gaz, ciepło i energię elektryczną	16
3.6. Infrastruktura turystyczna.....	19
4. Opis zagospodarowania przestrzennego obszaru uzdrowiska z uwzględnieniem powierzchni i granic stref ochrony uzdrowiskowej.....	20
5. Określenie projektowanych stref ochrony uzdrowiskowej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych	28
6. Opis właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na obszarze, który będzie objętym wystąpieniem o nadanie statutu uzdrowiska albo statutu obszaru ochrony uzdrowiskowej.....	35
6.1. Zasoby naturalnych surowców leczniczych i ich właściwości lecznicze	35
6.2. Informacje o klimacie i jego właściwościach leczniczych oraz o stanie powietrza, natężeniu hałasu	36
7. Świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu.....	39
8. Informacje na temat działających zakładów lecznictwa uzdrowiskowego oraz urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego lub dane o planach w tym zakresie	39
9. Wskazanie kierunków leczniczych.....	51
10. Opis istniejących obszarów i terenów górniczych ze wskazaniem, zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego, ich wyznaczonych granic lub projektowanego położenia, nazwy kopaliny głównej oraz towarzyszącej.....	51
11. Informacje o ujęciach wody, sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalniach ścieków, gospodarce odpadami oraz o mogących wystąpić zagrożeniach ekologicznych.....	53
11.1. Gospodarka wodno-ściekowa	53
11.2. Gospodarka odpadami.....	56
11.3. Zagrożenia ekologiczne	59
12. Informacje o stanie czystości powietrza oraz natężeniu hałasu, opracowane zgodnie z odrębnymi przepisami.....	66
12.1 Jakość powietrza.....	66
12.2 Hałas	74
12.3 Pole elektromagnetyczne.....	77
13. Plan Rozwoju dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice	77
14. Załączniki.....	79

Spis tabel

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie dzielnicy Swoszowice	11
Tabela 2. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Uzdrowiska Kraków Swoszowice	25
Tabela 3. Bilans terenów zieleni oraz terenów biologicznie czynnych w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej.....	34
Tabela 4. Ilość zatrudnionego personelu w latach 2010-2017 w Uzdrowisku Kraków Swoszowice Sp. z o.o.....	40
Tabela 5. Zestawienie i charakterystyka zakładów lecznictwa uzdrowiskowego Uzdrowisko Swoszowice	42
Tabela 6. Charakterystyka Szpitala Uzdrowiskowego.....	44
Tabela 7. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowiskowego	45
Tabela 8. Charakterystyka Zakładu Przyrodoleczniczego.....	46
Tabela 9. Charakterystyka Przychodni Uzdrowiskowej.....	47
Tabela 10. Zbiorcze zestawienie urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Uzdrowiska Kraków Swoszowice wraz z charakterystyką.....	49
Tabela 11. Współrzędne punktów granicznych obszaru górniczego Swoszowice	52
Tabela 12. Obszary zasilania w wodę z systemu wodociągowego	53
Tabela 13. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia	72
Tabela 14. Ocena jakości powietrza w Aglomeracji Krakowskiej według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia w 2017r.	73

Spis rysunków

Rysunek 1. Podział administracyjny Miasta Krakowa, X Dzielnica Swoszowice, Gminy Miejskiej Kraków	9
Rysunek 2. Miejsca zagrożenia osuwiskami w rejonie ulicy Gościnniej (skala ok. 1:5000)	62
Rysunek 3. Miejsca zagrożenia osuwiskami w rejonie ulicy Sawiczewskich (skala ok. 1:5000)	63

1. Wstęp

Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych uzdrowiskiem jest obszar, na terenie którego prowadzone jest lecznictwo uzdrowiskowe, wydzielony w celu wykorzystania i ochrony znajdujących się na jego obszarze naturalnych surowców leczniczych. Status uzdrowiska może być nadany obszarowi, który zgodnie z przepisami spełnia następujące warunki:

1) posiada złoża naturalnych surowców leczniczych o potwierdzonych właściwościach leczniczych na zasadach określonych w w/w ustawie;

2) posiada klimat o właściwościach leczniczych potwierdzonych na zasadach określonych w w/w ustawie;

3) na jego obszarze znajdują się zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, przygotowane do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego;

4) spełnia określone w przepisach o ochronie środowiska wymagania w stosunku do środowiska;

5) posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej, w zakresie transportu zbiorowego, a także prowadzi gospodarkę odpadami.

Zgodnie z ustawą, na obszarze uzdrowiska wydziela się trzy rodzaje stref ochrony uzdrowiskowej, oznaczane symbolami "A", "B" i "C".

Osiedle Uzdrowisko Swoszowice znajdujące się na terenie Gminy Miejskiej Kraków jest jednym z najstarszych polskich uzdrowisk. Jest położone w południowowschodniej części X Dzielnicy Krakowa.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

W 2005 r. weszła w życie nowa ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych, która sformułowała warunki dla uzdrowisk.

W celu uregulowania statusu uzdrowiskowego, Rada Miasta Krakowa podjęła poniższe uchwały:

1. Nr CXVII/1231/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 września 2006 r. w sprawie utworzenia Osiedla Uzdrowisko Swoszowice jako jednostki pomocniczej niższego rzędu w ramach Dzielnicy X Miasta Krakowa (z późniejszymi zmianami);
2. Nr CXVII/1232/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 września 2006 r. w sprawie nadania tymczasowego statutu Uzdrowisku Swoszowice,
3. Nr L/638/08 z dnia 10 września 2008 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LXVII/660/96 Rady Miasta Krakowa z dnia 18 grudnia 1996 r. w sprawie organizacji i zakresu działania dzielnic;
4. Nr L/641/08 z dnia 10 września 2008 r. w sprawie zmiany uchwały Nr CXVII/1231/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 27 września 2006 r. w sprawie utworzenia Osiedla Uzdrowisko Swoszowice jako jednostki pomocniczej niższego rzędu w ramach Dzielnicy X Miasta Krakowa,
5. Nr LX/784/08 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice,
6. Nr XLVI/608/12 z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie zmiany uchwały Nr LX/784/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice,
7. Nr XCIII/2431/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały NR LX/784/08 Rady miasta Krakowa z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Uzdrowisko Kraków-Swoszowice istnieje od roku 1811. Swoszowice to osiedle Krakowa położone w 200-letnim parku uzdrowiskowym oraz zielonym pasie rzeki Wilgi, co czyni je idealnym miejscem rekreacji. W 2008 roku Prezydent Miasta Krakowa wystąpił do Ministra Zdrowia z prośbą o wydanie decyzji w sprawie potwierdzenia możliwości prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego na obszarze uznanym za Osiedle Uzdrowisko Swoszowice. Minister Zdrowia po przeanalizowaniu operatu uzdrowiskowego wydał decyzje w dniu 23 października 2008 roku potwierdzającą możliwość prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego oraz ustalił w oparciu o przedstawione świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców i klimatu kierunki lecznicze. W oparciu o udokumentowane właściwości lecznicze wody i właściwości leczniczych klimatu, ustalono dla Uzdrowiska Swoszowice poniżej wymienione kierunki lecznicze.

Podstawowym kierunkiem leczniczym w uzdrowisku jest reumatologia. Kuracja prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi i przyjętymi standardami leczenia balneologicznego i fizjoterapeutycznego w zakresie:

- chorób reumatologicznych (reumatologia);
- chorób ortopedyczno-urazowych (ortopedia);
- osteoporozy;
- chorób układu nerwowego (w tym współistniejących z chorobami narządu ruchu lub reumatologicznymi);
- chorób skóry (w tym łuszczyca).

Uzdrowisko Swoszowice zgodnie z Ustawą z dnia 28 lipca 2005 roku o lecznictwie uzdrowiskowym, zobligowane jest do aktualizacji operatu uzdrowiskowego. Zakres prac obejmuje przeprowadzenie niezbędnych badań do ustalenia właściwości leczniczych klimatu (badania elementów i zjawisk meteorologicznych, hałasu oraz pól elektromagnetycznych) oraz ocenę

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

właściwości leczniczych klimatu w zakresie i na podstawie kryteriów określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości. Operat Uzdrowiskowy jest podstawą działalności uzdrowiska i warunkuje utrzymanie Statusu Uzdrowiska. Zgodnie z w/w ustawą zawiera on przede wszystkim charakterystykę Uzdrowiska Swoszowice pod względem utrzymania Statusu Uzdrowiska, ze szczególnym uwzględnieniem dostępnych surowców leczniczych i klimatu. Operat został sporządzony w taki sposób, aby potwierdził, że analizowany obszar uzdrowiska spełnia warunki zapisane w art. 39 w/w ustawy, uzasadniające utrzymanie statusu uzdrowiska.

Niniejsza dokumentacja została opracowana na podstawie danych udostępnionych przez miasto Kraków, Naczelnego Lekarza Uzdrowiska i Uzdrowiska Karków Swoszowice Sp. z o.o. oraz danych pozyskanych z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Pozyskane informacje poddano analizie i weryfikacji. W opracowaniu uwzględniono obowiązujące akty prawne dotyczące uzdrowisk.

2. Regulacje prawne

- Ustawa z dnia 4 marca 2011 r. o zmianie ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych;
- Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych;
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze;
- Ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne;
- Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska;
- Ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane;
- Ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych;
- Ustawie z dnia 28 września 1991 r. o lasach;
- Ustawie z dnia 7 lipca 2006 r. o podatkach i opłatach lokalnych;

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

- Ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
- Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 marca 2006 r. w sprawie wzorcowego statutu uzdrowiska i wzorcowego statutu obszaru ochrony uzdrowiskowej;
- Ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- Ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- Ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków;

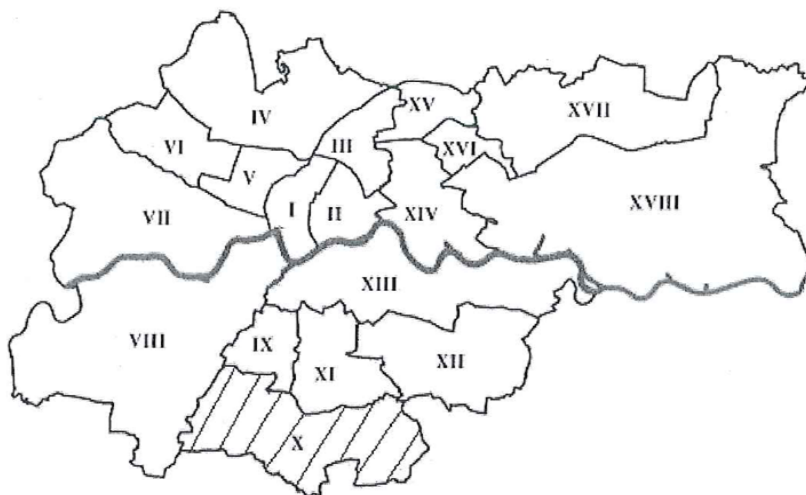
CZĘŚĆ OPISOWA

3. Nazwa gminy i obszar objęty wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska

Swoszowice położone są w południowo-wschodniej części Miasta Krakowa w Dzielnicy X Swoszowice (Uchwała Rady Miasta Krakowa z dn. 27 marca 1991 r.), która jest jednostką pomocniczą gminy miejskiej Kraków. Natomiast dnia 27 września 2006 roku Rada Miasta Krakowa podjęła uchwałę Nr CXVII/1231/06 w sprawie utworzenia Osiedla Uzdrowisko Swoszowice w ramach Dzielnicy X jako jednostki pomocniczej niższego rzędu. Obszar, którym objęty jest wystąpieniem o nadanie statusu uzdrowiska a na dzień dzisiejszy aktualizacji operatu uzdrowiskowego jest w obrębie jednostki pomocniczej niższego rzędu „Osiedle Uzdrowisko Swoszowice”, wchodzącej w skład X Dzielnicy Samorządowej Swoszowice.

W obrębie Osiedla Uzdrowisko Swoszowice mieszczą się strefy ochrony uzdrowiskowej „A”, „B” i „C”. Szczegółowe granice stref ochrony uzdrowiskowej oraz obszaru i terenu górniczego pokazano na załącznikach graficznych, a opisano w rozdziałach poniżej.

Rysunek 1. Podział administracyjny Miasta Krakowa, X Dzielnica Swoszowice, Gminy Miejskiej Kraków

Źródło: Operat Uzdrowiska Swoszowice Gminy Miejskiej Kraków, 2008 r.

3.1 Ogólna charakterystyka

Swoszowice to jedno z najstarszych polskich Uzdrowisk. Pod względem geograficznym należą do Pogórza Wielickiego, stanowiącego najbardziej na północ wysunięty kraniec Karpat. Pogórze charakteryzują równoleżnikowe szerokie garby o wysokości bezwzględnej rosnącej w kierunku południowym do 350-500m n.p.m., ku północy teren opada wyraźnym progiem denudacyjnym. Przez osiedle przepływa rzeka Wilga – prawobrzeżny dopływ Wisły. Wzdłuż Wilgi biegnie zachodnia i południowo-zachodnia granica strefy „C” ochrony uzdrowiskowej. Koryto Wilgi jest dość głęboko, ponad 5 m, wcięte w równinę terasy dolnej. Dolina ta wraz z wyższymi fragmentami zboczy, zwłaszcza w południowej i zachodniej części obszaru stanowi wyodrębnione wnętrze krajobrazowe. Do cieków zasilających Wilgę, przepływających w rejonie uzdrowiska należy potok Wróblowicki przyjmujący kilka potoków bez nazwy oraz wody z przelewu „Źródła Głównego”.

Dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice obowiązują zapisy pięciu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obejmujące strefy ochrony uzdrowiskowej „A”, „B” i „C”:

- plan miejscowy obszaru „Swoszowice – Uzdrowisko” wraz ze zmianą obejmuje w całości strefę ochronną „A”, znaczną część strefy ochronnej „B” (bez jej południowej części) oraz niewielki fragment strefy ochronnej „C” (w jej wschodniej oraz północnej i północno-zachodniej części);
- plan miejscowy obszaru „Swoszowice – Wschód” wraz ze zmianą obejmuje wschodnią część strefy ochronnej „C” m.in. w rejonie ul. Myślenickiej i Sawiczewskich;
- plan miejscowy obszaru „Swoszowice – Południe” obejmuje południowo – zachodnią część strefy „B” oraz południową i zachodnią część strefy ochronnej „C”;
- plan miejscowy obszaru „Wróblowice” obejmuje niewielki fragment strefy ochronnej „B” (jej południowo-wschodni fragment) oraz południową część strefy ochronnej „C” m.in. w rejonie ul. Niewodniczańskiego;
- plan miejscowy obszaru „Opatowice – Wschód” obejmuje zachodnie fragmenty strefy ochronnej „C”.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Obszar Osiedla Uzdrowisko Swoszowice leży w strefie podmiejskiej, nazwanej zielonym pierścieniem Krakowa, która charakteryzuje się przestrzenią o atrakcyjnym, otwartym krajobrazie, z dużym udziałem terenów zielonych i enklawami zabudowy o niskiej intensywności.

3.2 Zasoby przyrodnicze

Formami ochrony przyrody wyznaczonymi na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody występującymi na terenie Dzielnicy X Gminy Miejskiej Kraków, a w tym Uzdrowiska Swoszowice są: pomniki przyrody oraz użytek ekologiczny.

Pomniki przyrody

Na terenie dzielnicy Swoszowice zarejestrowanych jest 28 pomników przyrody:

Tabela 1. Wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie dzielnicy Swoszowice

Lp.	Gatunek/nazwa	Lokalizacja	Ewidencja gruntowa i forma własności gruntu	Opis obiektu (dla drzew obw. w cm, dla krzewów pow. w m ²)	Akt prawny wprowadzający formę ochrony przyrody	Nr rejestru wojewody/nr obiektu wg uchwały
1.	Dąb szypułkowy	ul. Sidzińska 3	Podgórze obr. 69 dz. nr 36	395	Rozporządzenie Nr 7 Województwa Małopolskiego z dn. 13.04.2004	110
2.	Dąb szypułkowy	ul. Sidzińska	Podgórze obr. 69 dz. nr 45/1	270	Rozporządzenie Nr 7 Województwa Małopolskiego z dn. 13.04.2004	111
3.	Dąb szypułkowy	ul. Sidzińska	Podgórze obr. 69 dz. nr 45/1	277	Rozporządzenie Nr 7 Województwa Małopolskiego z dn. 13.04.2004	112
4.	Wiąz górski	ul. Kąpielowa	Podgórze	395	Rozporządzenie	14/II/4

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

		(park Swoszowice)	obr. 88 dz. nr 284/4		e Nr 3 Województwa Krakowskiego z dn. 30.01.1997	
5.	Lipa drobnolistna	ul. Kąpielowa (park Swoszowice)	Podgórze obr. 88 dz. nr 284/4	408	Rozporządzenie Nr 3 Województwa Krakowskiego z dn. 30.01.1997	14/II/5
6.	Lipa drobnolistna	ul. Kąpielowa (park Swoszowice)	Podgórze obr. 88 dz. nr 284/4	440	Rozporządzenie Nr 3 Województwa Krakowskiego z dn. 30.01.1997	14/II/6
7.	Lipa drobnolistna	ul. Kąpielowa (park Swoszowice)	Podgórze obr. 88 dz. nr 284/4	313	Rozporządzenie Nr 3 Województwa Krakowskiego z dn. 30.01.1997	14/II/7
8.	Lipa drobnolistna	ul. Kąpielowa (park Swoszowice)	Podgórze obr. 88 dz. nr 284/4	372	Rozporządzenie Nr 3 Województwa Krakowskiego z dn. 30.01.1997	14/II/8
9.	Wiąz szypułkowy	ul. Kąpielowa (park Swoszowice)	Podgórze obr. 88 dz. nr 284/4	354	Rozporządzenie Nr 3 Województwa Krakowskiego z dn. 30.01.1997	14/II/9
10.	Topola biała	ul. Kąpielowa (park Swoszowice)	Podgórze obr. 88 dz. nr 284/4	304	Uchwała Nr CXIV/1531/10 Rady Miasta Krakowa z dn. 20.10.2010	113
11.	Topola biała	ul. Kąpielowa (park Swoszowice)	Podgórze obr. 88 dz. nr 284/4	330	Uchwała Nr CXIV/1531/10 Rady Miasta Krakowa z dn. 20.10.2010	114
12.	Buk pospolity	ul. Merkuriusza Polskiego	Podgórze obr. 90 dz. nr 405/1	397	Uchwała Nr CXIV/1531/10 Rady Miasta Krakowa z dn. 20.10.2010	115
13.	Dąb szypułkowy	ul. Wróblowicka 42	Podgórze obr. 92 dz. nr 317	591	Uchwała Nr CXXI/1916/14 Rady Miasta Krakowa z dn.	277

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

					05.11.2014	
--	--	--	--	--	------------	--

Źródło: Urząd Miasta Krakowa.

Park Zdrojowy

Na terenie uzdrowiska znajduje się park leśny, który został założony na osuszonych bagnach. Szacuje się, że park powstał w pierwszej połowie XIX w. Analizując stan drzew można przypuszczać, że pierwsze nasadzenia dokonane zostały ok. roku 1820, więc wskazany obszar mógł funkcjonować jako park w okresie ok. 20-30 lat później. Przez cały okres swojego funkcjonowania obszar parku podlegał przeobrażeniom, które przejawiały się głównie poprzez dosadzanie nowych drzew i wycinaniu starych. Istotna modernizacja została dokonana w okresie powojennym (lata 60-te) oraz w latach 90-tych jako konsekwencja negatywnego oddziaływania wichury, która zniszczyła wiele drzew. Uzdrowiskowy Park Zdrojowy jest wpisany do rejestru zabytków Krakowa.

Obszar parku podzielony jest na dwie części przez przedzielającą go ul. Kąpielową. Park Zdrojowy usytuowany jest w granicach działek: nr 344/4, 344/6, 344/10, obręb 90 Pogórze, nr 284/2, 284/3, 284/6, 284/8, 284/10 obręb 88 Pogórze – w sumie zajmuje około 16 ha. W otoczeniu Głównego Domu Zdrojowego znajdują się asfaltowe alejki spacerowe z ławkami i lampami oświetleniowymi, koszami. W obrębie Parku Zdrojowego znajdują się zabytkowe obiekty, takie jak: „Główny Dom Zdrojowy”, Restauracja „Parkowa”, Willa „Szwajcarka”, „Źródło Główne”. Na obszarze Parku Zdrojowego przy ul. Kąpielowej znajdują się pomniki przyrody:

- Lipa drobnolistna dz. 284/10 obr.88 Podgórze
- Wiąz dz. 284/10 obr.88 Podgórze
- Topola biała dz. 284/10 obr.88 Podgórze
- Topola biała dz. 284/10 obr.88 Podgórze

Park charakteryzuje się urozmaiconym drzewostanem z przewagą drzew liściastych. Dominują tu wysokie okazy sięgające 25 m wysokości. Oprócz najcenniejszych okazów w postaci lip, występują tu również topole białe, kasztanowce, sosny zwyczajne, sosny wejmutki, świerki pospolite, wierzby płaczące, grochodrzewy i wierzby płaczące. W

ramach występowania roślin zielonych zobaczyć można: fiołki, zawilce i żółto kwitnące ziarnopłony. Faunę na terenie parku reprezentują głównie gatunki takie jak: wiewiórki, sarny, żaby, jaszczurki, motyle, zające, kowale bezskrzydłe, dzięcioły, sroki, sikorki, wróble, sójki, kukułki.

Teren Swoszowic stanowi zieloną dzielnicę Krakowa. Decyduje o tym atrakcyjna przestrzeń, duży udział terenów zieleni z enklawami o niskiej intensywności oraz otwarty krajobraz. W roku 2007 przeprowadzona została na terenie Krakowa inwentaryzacja zieleni, której efektem jest „*Mapa roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa i wyznaczenie obszarów przyrodniczo – najcenniejszych, niezbędnych do zachowania równowagi ekosystemu miasta*”. Mapa ta obejmuje również teren Osiedla Uzdrowisko Swoszowice, gdzie dokonane zostały wydzielenia lasów, zieleni urządzonej, pól uprawnych, roślinności i pozostałych obszarów przyrodniczych. Mapa ta została zaktualizowana w 2016 roku. Na terenie X Dzielnicy – Swoszowice zostało zinwentaryzowanych 100 stanowisk roślin chronionych. Udział terenów zielonych z roślinnością drzewiastą wynosi w tej dzielnicy 31,3%. Zieleń wysoka stanowi 33,6% pokrycia terenu. Ogółem zieleń nieurządzona stanowi prawie 45% powierzchni gminy, zieleń urządzona 5,5%, zaś tereny zainwestowane 45%. Swoszowice należą również do dzielnicy, w której wskazano bardzo mały obszar do przeznaczenia na tereny komunikacyjne (4,0%).

3.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Ważnym elementem przyrodniczym opisywanego obszaru jest system cieków rzecznych. Osiedle przecina rzeka Wilga, będąca prawobrzeżnym dopływem Wisły. Rzeka wraz z potokami Wróblowickim i Cyrkówką, pełnią rolę zarówno korytarzy ekologicznych, jak i szlaków migracyjnych lokalnej fauny. Rzekę zasilają również inne, mniejsze cieki bez przypisanej nazwy, jak również wody pochodzące z przelewu „Źródła Głównego”. Dolina wcięta jest w terasę dolną, osiągając głębokość 5 metrów. Południową i zachodnią część jej obszaru stanowi granica strefy „C” ochrony uzdrowiskowej. Wysokie fragmenty zboczy rozbudowane wewnątrz krajobrazowe dzięki zbiorowiskom wysokiej zieleni rozciągającej się na całą długość rzeki, obejmując jednocześnie zachodnie i północno-zachodnie części obszary stref „A”, „B” i „C”. Z racji tego, dolina Wilgi uznana została za teren zieleni publicznej i parku rzecznej, jednak sama rzeka nie spełnia funkcji rekreacyjnych z racji złego stanu jakościowego wody.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Przez zachodnią część strefy „A” ochrony uzdrowiskowej przepływa potok Wróblowicki, którego ujście do rzeki Wilgi ma miejsce w północnym narożu tej strefy. Potok ten odbiera wodę z przelewu ujęcia „Źródło Główne”. Wody powierzchniowe zajmują około 0,60 ha.

Przez południową część strefy „B” na odcinku około 400 m przepływa potok Wróblowicki, który następnie przecina strefę „A” i ponownie przebiega przez obszar strefy „B”. Do tego potoku odpływa nadmiar wody z przelewu źródła „Głównego”.

Południowo-zachodnia i północno-zachodnia granica strefy „C” ochrony uzdrowiskowej biegnie wzdłuż rzeki Wilgi. Wilga płynie silnie meandrującym korytem przekraczając kilkakrotnie granicę obszaru górniczego „Swoszowice”. Przez południową część obszaru płynie potok Wróblowicki, który dalej przecina strefę „B” i „A” i w rejonie wiaduktu nad autostradą wpada do rzeki Wilgi. Poza tym wody powierzchniowe, to niewielkie okresowe potoki, często przepływ występuje w nich dopiero po silnych opadach atmosferycznych lub podczas roztopów wiosennych.

Na terenie Swoszowic występują 3 poziomy wodonośne wód podziemnych: jurajski, trzecio- i czwartorzędowy. Dostęp do wody bieżącej umożliwiają zasoby podziemnych wód trzeciorzędowych ze subzbiornika Bogucice (GZWP Nr 451). Jest to trzeciorzędowy zbiornik wód podziemnych, o charakterze porowym w obrębie kompleksu górno-mioceńskich zawodnionych piasków bogucickich. Obejmuje swym zasięgiem południowo-wschodnią część Krakowa, oraz poza obszarem miasta duże tereny w gminach Wieliczka, Niepołomice, Kłaj. Na obszar Krakowa przypada powierzchnia około 18%. Wody podziemne ujmowane są przez kilka studzien wierconych, głębokości ujęć wynoszą od 60 do 200 m (w ponad 20 otworach głębokość przekracza 100 m). Ich stan jest oceniany na dobry, mają nieznaczny stopień zanieczyszczenia, a także są łatwe lub w ogóle niewymagające uzdatniania. W rejonie Swoszowic wypływają wody mineralne o szacunkowym wieku 50 lat z dwóch źródeł. Występują tu wody typu siarczanowo-wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowe z siarkowodorem (-SO₄-HCO₃-Ca-Mg,H₂S i zaliczane są do wód leczniczych. Wydobywane są one głównie z dwóch źródeł: Główne i Napoleon, z czego dla celów uzdrowiskowych, wody są pobierane ze Źródła Głównego, natomiast „Napoleon” służy bardziej mieszkańcom pobierającym wodę bezpośrednio z tego ujęcia. Oba źródła mieszczą się w strefie „A” obszaru ochrony uzdrowiskowej.

3.4. Infrastruktura drogowa

Wzdłuż północnej granicy uzdrowiska przebiega droga ruchu szybkiego – południowe obejście autostradowe miasta Krakowa. W rejonie uzdrowiska znajduje się węzeł umożliwiający zjazd z autostrady A-4 ulicą Myślenicką do Swoszowic. Drugie połączenie prowadzi ulicą Kąpielową i jest związane z wyjazdem z miasta w kierunku południowym ul. Zakopiańską. Obie te ulice: Myślenicka i Kąpielowa łączą Osiedle Uzdrowisko Swoszowice z podstawowym układem komunikacyjnym miasta Krakowa. Dodatkowo rozbudowana sieć dróg lokalnych zapewnia połączenie Swoszowic z sąsiednimi osiedlami i miejscowościami. Podstawową rolę w obsłudze komunikacyjnej obszaru pełnią ulice klasy L (lokalnej). Teren nie posiada wyznaczonych dróg rowerowych.

Osiedle obsługiwane jest komunikacją autobusową, dostosowaną do podstawowych potrzeb obszaru. Komunikacja Miejska w Krakowie oferuje połączenia zarówno z obszarem miasta, jak i gminami ościennymi. Do uzdrowiska dotrzeć można bezpośrednio z Borku Fałęckiego liniami autobusowymi nr 254, 214, 215, 225 i 265 oraz z Kurdwanowa linią nr 484. Połączenie z uzdrowiskiem z Dworca Głównego zapewnia linia tramwajowa nr 10, 40, 19, 50. Z Dworca Kraków Płaszów połączenie stanowi tramwaj linii: 6 i 24. Dojazd z lotniska Balice odbywa się autobusem linii nr 292, 208. Linie autobusowe zapewniają pośrednio połączenie, poprzez pętle przesiadkowe, komunikację autobusową i tramwajową z centrum i pozostałymi dzielnicami miasta. Ochrona komfortu środowiskowego mieszkańców w zakresie minimalizacji oddziaływania ruchu drogowego jest realizowane przez ograniczenia prędkości pojazdów do 40 km/godz. i tonażu do 3,5 t na ul. Kąpielowej, pomiędzy skrzyżowaniami ulic Borowinowa - Moszyńskiego i Merkuriusza Polskiego – Chałubińskiego oraz zakaz wjazdu motocykli i ciągników rolniczych. Poprawa dostępności komunikacyjnej do Uzdrowiska powinna nastąpić wraz z powiązaniem tego obszaru z planowanym przystankiem Kolei Aglomeracyjnej przy ul. Kąpielowej (Przystanek, podobnie jak i linia kolejowa zlokalizowane będą poza granicami niniejszego opracowania, jednak będą mieć znaczący wpływ na dostępność komunikacyjną Uzdrowiska).

3.5. Zaopatrzenie w gaz, ciepło i energię elektryczną

Obszar objęty opracowaniem zasilany jest przez energię elektryczną w oparciu o sieć elektroenergetyczną średniego napięcia poprzez stacje transformatorowe. Zgodnie z danymi przedstawionymi w Programie tworzenia i ulepszania infrastruktury komunalnej dla

Osiedla Uzdrowisko Swoszowice oraz aktualizacją Programu, która została przyjęta uchwałą nr LXXIII/1753/17 z dnia 31 maja 2017 r. Rady Miasta Krakowa, nie przewiduje się budowy linii wysokiego napięcia ani stacji 110/15 kV. Należy utrzymać strefy techniczne wzdłuż istniejących linii napowietrznych wysokiego oraz średniego napięcia.

Swoszowice Uzdrowisko

Przez teren Swoszowic Uzdrowiska przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV:

- napowietrzna linia jednotorowa, relacji GPZ Skawina - GPZ Bonarka - GPZ Piaski Wielkie,
- napowietrzna linia dwutorowa, relacji GPZ Skawina - GPZ Biezanów, GPZ Korabniki- GPZ Lubocza.

Obszar Swoszowice – Uzdrowisko jest zasilany w energię elektryczną w oparciu o sieć elektroenergetyczną średniego napięcia poprzez stacje transformatorowe SN/nn, źródłem zasilania w energię elektryczną są stacje 110/15 kV GPZ znajdujące się poza obszarem objętym opracowaniem.

Swoszowice Południe

Źródłem zasilania w energię elektryczną jest sieć średniego napięcia 15 kV. Przez obszar planu przebiegają linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV wykonane jako napowietrzne i kablowe. Odbiorcy energii elektrycznej zasilani są ze stacji transformatorowych SN/nn poprzez sieci niskiego napięcia kablowe i napowietrzne. Na terenie objętym opracowaniem zlokalizowana jest stacja transformatorowa nr 33758 o mocy 250 kVA. W bezpośrednim sąsiedztwie obszaru planu zlokalizowane są następujące

najważniejsze stacje transformatorowe:

- nr 33737 o mocy 250 kVA,
- nr 3169 o mocy 400 kVA.

Swoszowice Wschód

Przez teren przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV:

- napowietrzna linia jednotorowa, relacji GPZ Skawina - GPZ Bonarka - GPZ Piaski Wielkie,
- napowietrzna linia dwutorowa, relacji GPZ Skawina - GPZ Biezanów, GPZ Korabniki- GPZ Lubocza,

- napowietrzna linia dwutorowa, odgałęzienie w kierunku GPZ Bonarka.

Obszar ten jest zasilany w energię elektryczną w oparciu o sieć elektroenergetyczną średniego napięcia poprzez stacje transformatorowe SN/nn, źródłem zasilania w energię elektryczną są stacje 110/15 kV GPZ znajdujące się poza obszarem objętym opracowaniem.

Wróblowice

Przez teren Wróblowic nie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110kV. Źródłem zasilania w energię elektryczną jest sieć średniego napięcia 15 kV. Przez obszar planu przebiegają linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV wykonane jako napowietrzne i kablowe. Odbiorcy energii elektrycznej zasilani są ze stacji transformatorowych SN/nn poprzez sieci niskiego napięcia kablowe i napowietrzne. Na terenie objętym planem zlokalizowane są następujące stacje transformatorowe:

- nr 3249 o mocy 250 kVA przy ul. Stepowej,
- nr 3169 o mocy 400 kVA przy ul. Niewodniczańskiego,
- nr 33657 o mocy 160 kVA przy ul. Gościnnej,
- nr 33489 o mocy 250 kVA przy ul. Wróblowickiej,
- nr 33032 o mocy 160 kVA przy ul. Niewodniczańskiego.

Układ sieci gazowej oparty jest o istniejący gazociąg wysokiego ciśnienia d=400 mm CN 6,3 MPa relacji Śledziejowice - Skawina. Dla gazociągu wysokiego ciśnienia 400 mm CN niezbędne jest zachowanie odpowiednich minimalnych odległości obiektów budowlanych od zewnętrznej krawędzi rurociągu. Układ sieci gazowej tworzą gazociągi średniego ciśnienia. Problemem z prawidłowym rozwojem infrastruktury w tym sieci gazowej, jest konieczność zachowania odpowiedniej odległości pomiędzy przewodami w ulicy, co nie zawsze może zostać zachowane. W związku z planowanym rozwojem funkcji leczniczych zespołu Uzdrowiska Swoszowice, należy wziąć pod uwagę istotne o około 150 000 m³/rok (moc 85 m³/h) zwiększenie zapotrzebowania na gaz w tym rejonie. Podłączenia wykonywane będą przez właścicieli nieruchomości do sieci istniejącej, zgodnie z ustalonymi zasadami (podanymi w planach zagospodarowania). Jedynie na terenie obszary Swoszowice-Wschód w dalszej perspektywie – tzn. w trakcie ewentualnego wykonywania nowej drogi tzw. 2 KDL – łączącej ulicę Podgórkę z ulicą Myślenicką, przewiduje się wykonanie odcinka sieci gs 32

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

o długości ok. 800 m. Obszar leży poza obecnym zasięgiem miejskiej sieci ciepłowniczej. Ogrzewanie budynków jest prowadzone za pomocą różnych paliw. Problemem są szczególnie stare budynki wyposażone w piece na węgiel kamienny, w których – ze względów ekonomicznych – bardzo często spalane jest paliwo niskiej jakości, co przyczynia się do pogorszenia jakości otaczającego powietrza. W licznych przypadkach zastosowane sposoby (technologie) ogrzewania są nieefektywne i nieekologiczne, o znacznej uciążliwości dla środowiska. Po roku 2003 w ramach odnowy i rozbudowy leczniczej części Uzdrowiska tj. kompleksu leczniczego będącego w gestii Spółki "Uzdrowisko Kraków Swoszowice" zmodernizowana została kotłownia gazowa. Również budynki realizowane w ostatnich latach są wyposażane w nowe systemy ogrzewania oparte na spalaniu gazu ziemnego. W budynkach jednorodzinnych (niezależnie od różnego stopnia wyposażenia) obserwuje się zjawisko niezgodnego z przepisami spalania stałych odpadów z gospodarstw domowych. Ze względu na specyfikę proceder ten jest trudny do opanowania. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Swoszowice Uzdrowisko” nakazuje się ze względu na ochronę powietrza atmosferycznego wykorzystywać w źródłach ciepła paliwa czyste ekologicznie, z zastosowaniem technologii zapewniających minimalne wskaźniki emisji gazów i pyłów do powietrza, z zakazem stosowania w nowych obiektach paliw stałych, w tym drewna i biomasy, jako podstawowego źródła ciepła. Podobne zapisy obowiązują na obszarach sąsiadujących z obszarem wskazanym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego „Swoszowice Uzdrowisko”. Ponadto zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 r. Nr XVIII/243/16 w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, w Krakowie, w tym na terenie obszaru Uzdrowisko Swoszowice od 1 września 2019 r. obowiązywał będzie zakaz stosowania paliw stałych. Zgodnie z uchwałą Nr XXXV/527/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków w okresie od 1 lipca 2017 r. do 1 września 2019 r. nie mogą być spalane paliwa niskiej jakości tzn. o parametrach innych niż określone w przepisie.

3.6. Infrastruktura turystyczna

Położenie uzdrowiska Swoszowice w granicach miasta Krakowa, a także aglomeracji krakowskiej sprzyja rozwojowi różnych form wypoczynku, krótkookresowego, jednocześnie powodując nadmierny napór turystyki weekendowej o charakterze „masowym”.

Uzdrowisko spełnia trzy podstawowe funkcje tj. funkcję leczniczą, zdrowotną i wypoczynkową, a na jego terenie szczególną szansę rozwoju mają następujące formy turystyki:

- aktywna, rekreacyjna i kwalifikowana,
- kulturowa i miejska,
- biznesowa (z kongresową włącznie).

Znajdujące z obiektach hotelowych i ośrodkach konferencyjno-szkoleniowych sale konferencyjne są dobrze wyposażone, mogą być wykorzystywane jako baza konferencyjna nawet dla imprez specjalistycznych. Potencjał jaki sobą przedstawiają jest w pełni wykorzystywany. Oprócz funkcji uzdrowiskowej Kraków wykorzystywany jest jako ośrodek turystyczny, biznesowy jako miejsce spotkań i szkoleń, konferencji. Istniejąca baza noclegowa jest niezbędnym elementem zagospodarowania turystycznego i ma bardzo duże znaczenie dla rozwoju funkcji uzdrowiskowej Swoszowic.

Kraków stanowi kulturalne i artystyczne centrum regionu, posiada dobrze zorganizowaną sieć instytucji i placówek kulturalnych oraz ludzi sztuki, którzy swoją twórczością i działaniem na rzecz kultury nadają miastu swojego kolorytu. Obiekty atrakcyjne pod względem turystycznym, a położone w miejscowościach sąsiadującymi ze Swoszowicami to: Wieliczka, Lusina, Mogilany, Gaj, Glogoczów, Wrząsowice.

4. Opis zagospodarowania przestrzennego obszaru uzdrowiska z uwzględnieniem powierzchni i granic stref ochrony uzdrowiskowej

Podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Studium jest aktem wewnętrznie obowiązującym a jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym aktem prawa miejscowego umożliwiającym takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne oraz tworzy warunki do takiego rozwoju społeczno-gospodarczego, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych

i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Brak realizacji ustaleń planu może przyczynić się do zakłócenia ładu przestrzennego oraz zahamowania zrównoważonego rozwoju na wszystkich polach działalności zarówno gospodarczych jak i społecznych. Ponadto ustalenie przeznaczenia terenu oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu w planie miejscowym umożliwia wydawanie decyzji o pozwoleniu na budowę bezpośrednio na podstawie planu, bez potrzeby sporządzenia decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, co w istotny sposób wpływa na przyspieszenie procesu inwestycyjnego.

W ramach polityki przestrzennej zawartej w obowiązującym Studium przyjęto, kierunki rozwoju miasta i związane z tym potrzeby/cele rozwojowe zostały sformułowane główne cele i priorytety polityki przestrzennej na terenach zabudowy podmiejskiej to:

- stworzenie warunków sprzyjających budowie centrów lokalnych i miejsc publicznych,
- poprawa skuteczności ochrony wartości środowiska oraz skuteczniejsza ochrona przed osuwiskami,
- współpraca z gminami ościennymi w zakresie rozwiązywania problemów wspólnych,
- zrównoważony rozwój funkcji uzdrowiskowych (Swoszowice),
- poprawa standardów wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

Sposób zagospodarowania terenów położonych w strefach uzdrowiskowych regulowany jest w zapisach ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i

obszarach uzdrowiskowych oraz o gminach uzdrowiskowych, że zgodnie z ww. ustawą na obszarze uzdrowiska lub obszarze ochrony uzdrowiskowej wydziela się trzy rodzaje stref ochrony uzdrowiskowej, oznaczone literami A, B i C.

Strefa A ochrony uzdrowiskowej

Podstawowym kierunkiem zagospodarowania strefy A jest rozwój lecznictwa uzdrowiskowego – poprzez modernizację i rozbudowę istniejących obiektów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego oraz budowę nowych zakładów w obrębie strefy A. Obszar położony jest w strefie podmiejskiej nazywany strefą przedmieść, która ma się charakteryzować przestrzenią o atrakcyjnym, otwartym krajobrazie, z dużym udziałem terenów zielonych i enklawami zabudowy o niskiej intensywności.

Na tereny zainwestowane składają się obiekty Uzdrowiska Kraków Swoszowice Sp. z o. o., tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej oraz komunikacji.

W strefie A zabrania się¹:

1) budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2016 r., poz. 290):

- a) zakładów przemysłowych,
- b) budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych,
- c) garaży wolno stojących,
- d) obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m²,
- e) stacji paliw oraz punktów dystrybucji produktów naftowych,
- f) autostrad i dróg ekspresowych,
- g) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych większej niż 15% miejsc noclegowych

¹ Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych

w szpitalach uzdrowiskowych, sanatoriach uzdrowiskowych i pensjonatach, nie większej jednak niż 30 miejsc postojowych, oraz parkingów naziemnych przed obiektami usługowymi o liczbie miejsc postojowych nie większej niż 10,

h) stacji bazowych telefonii ruchomej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne, z wyłączeniem urządzeń łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa, z zastrzeżeniem że urządzenia te będą oddziaływały na środowisko polami elektromagnetycznymi o poziomie nie wyższym niż określone dla strefy "B",

i) obiektów budowlanych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie, garbarnie, z wyjątkiem obiektów budowlanych służących poprawie stanu sanitarnego uzdrowiska, w szczególności takich jak: sieć wodno-kanalizacyjna, sieć gazowa, kotłownie gazowe, wiercenia wykonywane w celu ujmowania wód leczniczych,

j) zapór piętrzących wodę na rzekach oraz elektrowni wodnych i wiatrowych;

2) uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału;

3) uruchamiania pól biwakowych i campingowych, budowy domków turystycznych i campingowych;

4) prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę;

5) prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2016 r., poz. 710);

6) trzymania zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. poz.921, z 2008r. poz.1056, z 2009 r. poz.1775, z 2010 r. poz.857 oraz z 2011 r. poz.622);

7) organizacji rajdów samochodowych i motorowych;

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

- 8) organizowania imprez masowych w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2139), zakłócających proces leczenia uzdrowiskowego albo rehabilitacji uzdrowiskowej, i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 22⁰⁰-6⁰⁰, z wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych;
- 9) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
- 10) wycięcia drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych;
- 11) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
- 12) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

Dla całego obszaru strefy A procentowy udział terenów zieleni zgodnie z prawem (ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych) musi wynosić nie mniej niż 65% a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek pensjonatowych wynosi 1500 m²². Tereny zieleni zgodnie z ustawą to powierzchnie gruntu pokryte roślinnością trwałą lub sezonową. W ramach strefy A zlokalizowane są i mogą być zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty, w zakresie nieutrudniającym funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego, w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie;

Strefa B ochrony uzdrowiskowej

Strefa B ochrony uzdrowiskowej otacza ze wszystkich stron strefę A. W strefie B istniejąca zabudowa mieszkaniowa rozciąga się wzdłuż gęstej sieci ulic osiedlowych. Zabudowa ma miejsce na przeważającej powierzchni z wyjątkiem strony północno-zachodniej i północno-wschodniej strefy „B” wzdłuż prawobrzeżnej doliny rzeki Wilgi i potoku Wróblowickiego. Na

² Uchwała Nr XCIII/2431/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały NR LX/784/08 Rady miasta Krakowa z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

zabudowę mieszkaniową składają się budynki jednorodzinne w dobrym stanie technicznym oraz budynki gospodarcze i garaże wolnostojące.

W strefie "B" ochrony uzdrowiskowej zabrania się³:

1) budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane:

- a) stacji paliw, bliżej niż 500 m od granicy strefy "A" ochrony uzdrowiskowej,
- b) urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne, będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz.353), oddziałujących na strefę "A" ochrony uzdrowiskowej polami elektromagnetycznymi o poziomach wyższych niż dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych - charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych - dla miejsc dostępnych dla ludności, określone na podstawie art. 122 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz.672),
- c) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych powyżej 50, z wyjątkiem podziemnych i naziemnych parkingów wielopoziomowych;

2) wycięcia drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wycięcia określonego w planie urządzenia lasu;

3) budowy lub innych czynności wymienionych poniżej:

- a) zakładów przemysłowych,
- b) obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m²,

³ Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych

- c) uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału;
- d) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
- e) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
- f) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu.

Dla całego obszaru strefy B obowiązuje procentowy udział terenów zieleni nie mniej niż 50%, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych wynosi 800 m²⁴. Strefa B obejmuje obszar przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, który jest przeznaczony dla niemających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych dla pacjentów – obiektów usługowych, turystycznych, w tym hoteli, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze.

Strefa C ochrony uzdrowiskowej

Strefa C ochrony uzdrowiskowej stanowi otoczenie strefy B; zasady zagospodarowania strefy służą stabilizacji korzystnego klimatu uzdrowiska, zachowaniu czystości powietrza, walorów krajobrazowych oraz ochronie udokumentowanego złoża wód leczniczych. Strefa ochronna „C” obejmuje obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochroną złóż naturalnych surowców leczniczych. Gęsta zabudowa mieszkaniowa znajduje się południowej, zachodniej i częściowo wschodniej części strefy „C”. Zabudowa ma charakter zagrodowy i częściowo willowy. Budynki zazwyczaj jednokondygnacyjne oraz piętrowe. Część budynków posiada podwyższone piwnice

⁴ Uchwała Nr XCIII/2431/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały NR LX/784/08 Rady miasta Krakowa z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

służące za garaże, warsztaty i pomieszczenia gospodarcze. W strefie „C” brak jest większych zakładów przemysłowych.

W strefie "C" ochrony uzdrowiskowej zabrania się⁵:

- budowy lub innych czynności wymienionych poniżej:
 - 1) zakładów przemysłowych,
 - 2) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
 - 3) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
 - 4) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu;
 - 5) wycięcia drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wycięcia określonego w planie urządzenia lasu.

W strefie C przyjmuje się procentowy udział terenów biologicznie czynnych nie mniej niż 45%, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek dla wszystkich rodzajów zabudowy wynosi 600 m²⁶.

Obszar całego uzdrowiska pokryty jest w 100 % miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Łącznie obowiązuje 5 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie uzdrowiska przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Lp.	Tytuł planu	Numer uchwały i data	Data publikacji w
-----	-------------	----------------------	-------------------

⁵ Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych

⁶ Uchwała Nr XCIII/2431/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały NR LX/784/08 Rady miasta Krakowa z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

			Dzienniku Urzędowym
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru "SWOSZOWICE - POŁUDNIE"	UCHWAŁA NR CXV/1556/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 3 listopada 2010 r.	Ogłoszona w DZIENNIKU URZĘDOWYM WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NR 611, poz. 4832 z dnia 25 listopada 2010 r. - obowiązuje od dnia 26 grudnia 2010 r.:
2.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru "SWOSZOWICE - UZDROWISKO" wraz ze zmianą	UCHWAŁA NR XII/130/11 Rady Miasta Krakowa z dnia 13 kwietnia 2011 r. oraz UCHWAŁA NR LXXIX/1181/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 lipca 2013 r.	OBWIESZCZENIE Rady Miasta Krakowa z dnia 23 października 2013 r. w sprawie przyjęcia oraz ogłoszenia TEKSTU JEDNOLITEGO - ogłoszone w DZIENNIKU URZĘDOWYM WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO z dnia 22 listopada 2013 r., poz. 6863:
3.	Miejscowego plan zagospodarowania przestrzennego obszaru "WRÓBLOWICE"	UCHWAŁA NR CVIII/1483/10 Rady Miasta Krakowa z dnia 8 września 2010 r.	Ogłoszona w DZIENNIKU URZĘDOWYM WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO NR 490, poz. 3693 z dnia 23 września 2010 r. - obowiązuje od dnia 24 października 2010 r.
4.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru "SWOSZOWICE - WSCHÓD" wraz ze zmianą	UCHWAŁA NR LXXIX/1182/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 lipca 2013 r. oraz UCHWAŁA NR LXXIX/1181/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 lipca 2013 r.	Ogłoszona w DZIENNIKU URZĘDOWYM WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO Nr 389, poz.3428 z dnia 9 sierpnia 2011 r. – obowiązuje od 9 sierpnia 2011 r. Zmiana planu miejscowego ogłoszona w DZIENNIKU URZĘDOWYM WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO z dnia 23 lipca 2013 r. poz. 4652 - weszła w życie w dniu 7 sierpnia 2013 r.:
5.	Miejscowy Plan zagospodarowania przestrzennego obszaru „Opatkowice – Wschód”	UCHWAŁA NR CIIIt/1040/06 Rady Miasta Krakowa z dnia 1 marca 2006 r.	Ogłoszona w DZIENNIKU URZĘDOWYM WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO Nr 407, poz.2562 z dnia 14 lipca 2006 r. – obowiązuje od dnia 14 sierpnia 2006 r.

Źródło: opracowanie na podstawie danych zawartych w rejestrze obowiązujących MPZP na stronie

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

internetowej Urzędu Miasta Krakowa

Jednocześnie należy zaznaczyć, iż w granicach Osiedla Uzdrowisko Swoszowice znajdują się tereny, dla których Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie stwierdził nieważność uchwał Rady Miasta Krakowa dla fragmentów planów miejscowych. Takie tereny występują w obszarze planu miejscowego:

- Swoszowice – Uzdrowisko (wraz ze zmianą) działki o numerach: 443/2, 456/1, 463/2 i 463/3 obr. 88 Podgórze, oznaczonych na rysunku planu miejscowego symbolem 6 LU/ZP;
- Swoszowice – Wschód (wraz ze zmianą) dla fragmentu działki 249/1 obr. 90 Pogórze w zakresie terenu oznaczonego w miejscowym planie jako 5 KDXi 3ZP;
- Wróblowice – dla działek nr 425/1 i 425/2 obr. 92 Podgórze w zakresie oznaczonym w planie miejscowym jako 2US.

Zgodnie z Uchwałą Nr XCIII/2431/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie przyjęcia i ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały NR LX/784/08 Rady miasta Krakowa z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie nadania statutu dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice na terenie uzdrowiska w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego określono szczegółowe czynności zabronione w strefach „A”, „B” i „C” ochrony uzdrowiskowej w zakresie:

1) ochrony przed hałasem:

- a) czynności powodujące przekraczanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określonych w przepisach szczególnych (w szczególności wskazując potrzebę wprowadzenia ograniczania komunikacji samochodowej, kontroli struktury ruchu w ulicy Kąpielowej, budowy dźwiękochłonnych i biologicznie czynnych ekranów, poprawy stanu technicznego dróg i eliminacji uciążliwych i niesprawnych pojazdów);
- b) organizowanie imprez zakłócających proces leczenia uzdrowiskowego;
- c) prowadzenie działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godzinach od 22.00 do 6.00, z wyjątkiem imprez znajdujących się w

harmonogramie imprez Gminy Miejskiej Kraków, a także tych o charakterze wyjątkowym, po uzyskaniu zgody właściwych podmiotów;

2) zakazu handlu obnośnego i obwoźnego w strefie ochrony uzdrowiskowej „A”:

a) prowadzenie handlu obnośnego i obwoźnego w strefie ochrony uzdrowiskowej „A” bez uzyskania zezwolenia właściwego zarządcy drogi lub bez zawarcia stosownej umowy z Gminą Miejską Kraków

na terenach nie posiadających statusu dróg;

b) prowadzenie handlu obnośnego i obwoźnego w strefie ochrony uzdrowiskowej „A” bez zawarcia stosownej umowy z „Uzdrowiskiem Kraków Swoszowice Sp. z o.o.” na terenach użytkowanych przez

to Uzdrowisko;

3) innym:

a) lokalizacja inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyłączeniem:

- realizacji inwestycji drogowych i infrastruktury technicznej;
- wierceń wykonywanych w celu ujmowania wód leczniczych w ramach koncesji;
- stacji bazowych telefonii komórkowej w obrębie strefy „C”;

b) lokalizacji budownictwa wielorodzinnego.

W celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowiskowego, określa się inne czynności zabronione, w zakresie ochrony jakości i ilości naturalnych surowców leczniczych - złoża wód leczniczych:

1) w granicach stref ochrony uzdrowiskowej „A”, „B”, „C”:

a) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi (za wyjątkiem wód opadowych, których wprowadzenie do wód lub do ziemi winno odbywać się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi),

b) rolnicze wykorzystanie ścieków,

c) utrzymywanie nieczynnych studni stanowiących potencjalne zagrożenie dla jakości złoża wód leczniczych,

d) składowanie odpadów i prowadzenie działalności w zakresie zagospodarowania odpadów,

e) wykorzystywanie odpadów do utwardzania powierzchni terenu, budowy fundamentów, utwardzania dróg, wypełniania terenów niekorzystnie przekształconych,

f) tworzenie innych ognisk zanieczyszczeń,

2) ponadto, w obrębie strefy ochrony uzdrowiskowej „C” na obszarach wyznaczonych na podstawie dokumentacji hydrogeologicznej:

a) wyłącznie na obszarze potencjalnego zagrożenia jakości wód leczniczych, na obszarze zasilania zbiornika wód leczniczych oraz na obszarze spływu wód do pierwszego poziomu wodonośnego do obszarów zasilania zbiornika wód leczniczych:

- stosowanie nawozów mineralnych oraz środków ochrony roślin;
- głębokie posadowienie obiektów budowlanych (tj. poniżej 1,2 m poniżej poziomu terenu),
z wyłączeniem obiektów liniowych;
- wykonywanie garaży podziemnych;
- lokalizowanie zakładów przemysłowych, myjni, parkingów (z wyłączeniem miejsc postojowych lokalizowanych przy zabudowie mieszkaniowej i usługowej o wielkości do 10 miejsc), warsztatów samochodowych, ferm chowu zwierząt, cmentarzy, grzebanie zwłok zwierzęcych, mycie pojazdów mechanicznych;

b) wyłącznie na obszarze zasilania zbiornika wód leczniczych – lokalizacja obiektów budowlanych

z wyłączeniem liniowych;

c) wyłącznie na obszarze potencjalnego zagrożenia jakości wód leczniczych oraz na obszarze spływu wód pierwszego poziomu wodonośnego do obszarów zbiornika wód leczniczych – lokalizacja obiektów budowlanych bez ich włączenia do kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej.

5. Określenie projektowanych stref ochrony uzdrowiskowej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych

Na etapie sporządzenia aktualizacji operatu uzdrowiskowego dokonano analizy przebiegu granic Uzdrowiska Kraków Swoszowice oraz granic stref ochrony uzdrowiskowej. Uznano za zasadne utrzymanie przebiegu granic uzdrowiska oraz

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej, określonego w obowiązującym statucie uzdrowiska.

Mapy z przebiegiem granic załączono do opracowania.

Na obszarze uzdrowiska Kraków Swoszowice wydziela się trzy rodzaje stref ochrony uzdrowiskowej, oznaczone literami „A”, „B” i „C”:

- 1) Strefa „A”, dla której procentowy udział terenów zieleni wynosi nie mniej niż 65%, obejmuje obszar, na którym są zlokalizowane lub planowane zakłady lecznictwa uzdrowiskowego i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego, a także inne obiekty służące lecznictwu uzdrowiskowemu lub obsłudze pacjenta lub turysty, w zakresie nieutrudniającym funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego, w szczególności: pensjonaty, restauracje lub kawiarnie.
- 2) Strefa „B”, dla której procentowy udział terenów zieleni wynosi nie mniej niż 50%, obejmuje obszar przyległy do strefy „A” i stanowiący jej otoczenie, który jest przeznaczony dla niemających negatywnego wpływu na właściwości lecznicze uzdrowiska lub obszaru ochrony uzdrowiskowej oraz nieuciążliwych dla pacjentów – obiektów usługowych, turystycznych, w tym hoteli, rekreacyjnych, sportowych i komunalnych, budownictwa mieszkaniowego oraz innych związanych z zaspokajaniem potrzeb osób przebywających na tym obszarze lub objęty granicami parku narodowego lub rezerwatu przyrody albo jest lasem, morzem lub jeziorem.
- 3) Strefa „C”, dla której procentowy udział terenów biologicznie czynnych wynosi nie mniej niż 45%, obejmuje obszar przyległy do strefy „B” i stanowiący jej otoczenie oraz obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych.

Na terenie uzdrowiska Kraków Swoszowice zostaje utrzymany przebieg stref ochrony uzdrowiskowej określony w statucie uzdrowiska.

Przebieg granicy strefy „A” ochrony uzdrowiskowej

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Strefa „A” ochrony uzdrowiskowej obejmuje teren o powierzchni 54,2148 ha w granicach o następującym przebiegu:

Granica Strefy „A” przebiega poczynając od wysuniętego na północy punktu przecięcia ul. Kąpielowej – obręb 90 jednostki ewidencyjnej Podgórze - z linią strefy „A”, granica biegnie w kierunku północnowschodnim linią łamaną południowymi granicami działek 192, 200 i południową granicą działek 205/2, 204 oraz wschodnią granicą działki 204 dochodzi do ul. Wypoczynkowej. Dalej skręca na południowy-wschód przecinając ul. Borowinową biegnie po południowo-zachodniej stronie ul. Wypoczynkowej aż do ul. Kąpielowej tu zmieniając kierunek początkowo na wschodni i dalej od skrzyżowania z ul. Merkuriusza Polskiego ku południowi, przebiega ulicą Chałubińskiego po jej zachodniej stronie aż do skrzyżowania z ul. Druskiennicką. Stąd biegnie dalej w kierunku zachodnim północną stroną ul. Druskiennickiej i dalej w kierunku wschodnim północną granicą działek nr 440/2, 441, 442, 443/2 i skręcając na południe po wschodniej granicy działki 444 i północnej, wschodniej i południowej granicy działki 445/2. Dalej biegnie na niewielkim odcinku Potokiem Wróblowickim, skręcając ku zachodowi południową stroną działek 463/3, 463/2, 456/1, 454/3, 430, aby następnie zmienić kierunek na południowo - zachodni wzdłuż działek 429, 427/1, 427/2 i działki 426, którą otacza od wschodu, południa i zachodu. Dalej zachodnią granicą działki 427/4, 429 zmieniając kierunek na północny przebiega po stronie wschodniej działek 416/10 i 416/5, w tym miejscu zmieniając kierunek na zachodni, biegnie po stronie południowej działek 416/6, 414/1, przecina działkę 409/3 i biegnie po stronie południowej działki 401, dochodzi do ul. Moszyńskiego, zmieniając kierunek na północny, a następnie północno-zachodni, biegnąc wschodnią stroną tej ulicy również przez skrzyżowanie z ul. Lasogórką i dochodząc do punktu zbiegu granic działek nr 203/2 i nr 204/3. Następnie skręca w kierunku północno-zachodnim, biegnąc w granicy pomiędzy działkami nr 195/1 i 196/3, 196/2, działkami 194 i 196/2, 192/1, działkami 190 i 192/1, 191, 183, działkami 182 i 183, dochodzi do południowej granicy działki nr 178/4 skręcając w kierunku wschodnim, północną stroną działki 183 dochodzi do ul. Kąpielowej zawracając na południowy wschód zachodnią stroną ul. Kąpielowej.

Strefa „A” obejmuje m.in.:

- tereny bezpośrednio związane z lecznictwem uzdrowiskowym, w tym zakłady i urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego;

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

- istniejące budynki mieszkalne i mieszkalno-usługowe.

W obrębie parku lub jego otoczeniu znajdują się następujące obiekty: Główny Dom Zdrojowy, Willa Szwajcarka, Pawilon Parkowa, „Źródło Główne” z naziemną drewniano-szklaną obudową, Willa Słońce.

Sanatorium uzdrowiskowe w Swoszowicach tzw. Łazienki z 1811 roku wpisane do obiektów architektonicznych o wartościach zabytkowych w 1985 r. jako „Główny dom zdrojowy”. Pierwotnie drewniany, po kolejnych przebudowach od 1915 r. murowany, parterowy z dwoma piętrowymi ryzalitami bocznymi. Obiekt ten w chwili powstania stanowi podstawową bazę lecznictwa uzdrowiskowego w Swoszowicach. Natomiast Willa Szwajcarka jest to willa z 1868 roku. Początkowo budynek drewniany, został zrekonstruowany

i zmodernizowany w latach 1992-1996. Obecnie stanowi obiekt sanatoryjny Willa Słońce budynek murowany

z 1924 r., po generalnym remoncie w 1987 roku. Do 2004 roku stanowił bazę kwaterunkową dla uzdrowiska. Obecnie zajęty pod biura Uzdrowiska Kraków Swoszowice Sp. z o. o. Pawilon Parkowa wybudowany w 1922 roku do chwili wybudowania przeznaczony został na jadalnię dla kuracjuszy. Po pełnej modernizacji wykonanej w roku 1988 znajduje się tu również restauracja i kawiarnia.

Przebieg granicy strefy „B” ochrony uzdrowiskowej

Strefa „B” ochrony uzdrowiskowej obejmuje teren o powierzchni 95,9596 ha usytuowany od granic

strefy A do granic strefy o następującym przebiegu:

Granica Strefy „B” przebiega od ul. Kąpielowej północnym brzegiem dopływu rzeki Wilgi w kierunku północno-wschodnim dochodząc do działki nr 193 biegnie jej zachodnią i północną granicą. Następnie granica tej strefy biegnie linią łamaną wzdłuż północnych granic działek 196, 209/2 wschodnią granicą działek 209/2, 209/3, 209/4, północną granicą działek 219/2, 228, 229, 230 i pomiędzy działkami 231 i 503/1 dochodzi do bezimiennego potoku - dopływu Wilgi, wzdłuż którego biegnie nadal w kierunku wschodnim aż o ulicy Niedźwiedziny. Przecinając ją biegnie dalej ul. Jeździecką jej zachodnią stroną w kierunku

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

południowo-wschodnim do ul. Merkuriusza Polskiego. Następnie przecina ją i skręca w kierunku wschodnim do skrzyżowania z ul. Stawisko i biegnie zachodnią stroną ul. Stawisko w kierunku południowo-wschodnim, do ul. Szybisko i skręcając na wschód jej północną stroną do ul. Myślenickiej. Przecinając ul. Szybisko, biegnie zachodnią stroną ul. Myślenickiej w kierunku południowym, przez skrzyżowanie z ul. Sawiczewskich dalej przez skrzyżowanie z ul. Rymanowską. Pomiędzy działkami 54/6 a 66 skręca na zachód wzdłuż południowej strony działki 54/6. Tutaj skręca na południe wzdłuż działki 60 i przebiega linią łamaną wzdłuż granic działek 61, 62, 59 i 75 dochodząc do ul. Niewodniczańskiego biegnąc dalej w kierunku zachodnim północną stroną tej ulicy dochodzi do ul. Chałubińskiego. Następnie po przecięciu ul. Chałubińskiego biegnie generalnie w kierunku zachodnim ulicą Krzyżanowskiego aż do skrzyżowania z ulicą Pytłasińskiego. Przecinając ul. Krzyżanowskiego biegnie północną stroną ul. Starowiejskiej, w kierunku zachodnim do skrzyżowania z ul. Lasogórską, którą prowadzi ku północy dochodząc do granicy działki nr 249 położonej w obrębie 88 jednostka ewidencyjna Podgórze. Następnie biegnie w kierunku północno-zachodnim i północnym po wschodniej stronie działek 233/2, 220, 207, 208, 187, 184, 179, 176 i południowej i wschodniej stronie działki 173/2 i 173/4 oraz 173/3 dochodzi do ul. Kąpielowej.

Strefa „B” obejmuje m.in.:

- tereny przyległe do strefy „A”, przy czym źródło Główne wraz z zakładem przyrodolecznictwem leżą prawie w centrum.

Przebieg granicy strefy „C” ochrony uzdrowiskowej

Strefę „C” o powierzchni 533,9210 ha, której granica biegnie od skrzyżowania ul. Myślenickiej z Węzłem Kardynała Stefana Sapiehy, granicą Dzielnicy X Swoszowice na północny zachód, południowo zachodnią granicą działki 63/14(90P) i południowo zachodnią granicą działki 63/16(90P) dalej zachodnią granicą działki 63/17 na południowy zachód i na południowy zachód północno zachodnią granicą działki 63/9(90P) do ul. Myślenickiej, południowo wschodnią stroną ul. Myślenickiej. Dalej przecina ulicę Myślenicką w linii prostej pomiędzy południowo zachodnim narożnikiem działki 63/9 i

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

północno wschodnim narożnikiem działki 71/2. Dalej na zachód północną granicą działki 71/2(90P), na północny zachód północno zachodnią granicą działki 58/7(90P) do ul. Jelskiego, w poprzek ul. Jelskiego, na północny zachód, północno zachodnimi granicami działek 506/6(90P), 57/11(90P), 57/8(90P), 53/7(90P), 53/4(90P) dalej na południowy zachód południowo zachodnimi granicami działek 51/6(90P), 51/5(90P), 51/4(90P), 51/1(90P) do ul. Borowinowej. W poprzek ul. Borowinowej tj. w poprzek działki 497/1(90P) na zachód. Do wschodniej granicy działki 107/1(90P) na południowy zachód południową stroną Węzła Kardynała Stefana Sapiehy do ul. Babiego Lata (tj. północno zachodnimi granicami działek (90P): 110/4, 110/1, 627/1, 108/2, 109/2, 568/2, 567/3, 566/3, 565/2, 565/3, 565/4. W poprzek ul. Babiego Lata (północną granicą działki 498/2(90P) do działki 32(90P) południową granicą działki 32(90P) do północno zachodniej granicy działki 29(90P), tą granicą na północny zachód granicami działek 27/6(90P), 27/5(90P), 26/9(90P) do rz. Wilgi, dalej na południowy zachód południowo zachodnim brzegiem rz. Wilgi tj. granicą działki 489/7(90P) i 489/11(90P) do południowo zachodniej granicy działki 24/4(90P) w poprzek rz. Wilgi do południowego narożnika działki 489/9(90P). Zachodnim brzegiem rz. Wilgi, na południowy zachód południowo zachodnią granicą działki 489/11(90P), do ul. Kąpielowej. W poprzek ul. Kąpielowej północno zachodnią granicą działki 172/1(88P) na południowy zachód dalej na południowy zachód południowo zachodnim brzegiem rz. Wilgi tj. południowo zachodnią granicą działki 105(88P) dalej południowo zachodnim brzegiem rz. Wilgi południowo zachodnią granicą działki 6(89P) do granicy miasta. Granicą miasta na południowy wschód do ul. Chałubińskiego, w poprzek ul. Chałubińskiego dalej na wschód południowym brzegiem rz. Wilgi, czyli południowymi granicami działki 817 w kierunku południowo wschodnim do ul. Krzyżańskiego. W poprzek ul. Krzyżańskiego na wschód południowymi granicami działek 1/3(110P), 4/6(110P), 12/8(110P), 18/1(110P) do ul. Matematyków Krakowskich dalej na wschód północną granicą działki 5/7(110P) dalej w poprzek ul. Matematyków Krakowskich do południowo wschodniego narożnika działki 547/1(93P) dalej na północny wschód południowo wschodnią granicą działki 547/1(93P) tj. południowo wschodnim brzegiem potoku Cyrkówka do ul. Matematyków Krakowskich dalej na północny zachód północno wschodnią granicą 547/1(93P) i dalej na zachód północną granicą tejże działki do południowo zachodniej granicy działki 466/2, na północny zachód to jest południowo zachodnią stroną ul. Matematyków Krakowskich do skrzyżowania ul. Niewodniczańskiego, Kenara i Matematyków Krakowskich, dalej na północny wschód

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

zachodnią granicą działki 735 i 736 tj. zachodnią stroną ul. Landaua do ul. Kuryłowicza. Dalej na południowy wschód, w poprzek ul. Landaua, północno wschodnią granicą działki 362, wzdłuż ul. Kuryłowicza, do południowo zachodniego narożnika działki 2/1(94P) następnie na południowy wschód południową granicą działek 4/2, 5/5 do wschodniej granicy działki 5/5, dalej wschodnią granicą działki 5/5. Dalej granica skręca na zachód północnymi granicami działek 5/5(94P) i 4/2(94P) a następnie na północny zachód północno zachodnią granicą działki 3/4(94P) do ul. Droga Rokadowa. Południowo wschodnią stroną ul. Droga Rokadowa na północny wschód do północno wschodniego narożnika działki 3/4(94P) i w poprzek ul. Droga Rokadowa do południowego narożnika działki 220(91P), dalej na wschód południową granicą działki 220(91P) i na północ wschodnią granicą 220(91P), a następnie na wschód północną granicą 221(91P). Dalej na północ wschodnimi granicami działek 217 217/2(91P), 210(91P), 209/5(91P), 209/2(91P), północną granicą działki 207/1(91P), wschodnią granicą działki 289/1(91P), dalej na zachód południowymi granicami działek 149/1(91P), 148/1(91P) i na północ wschodnią granicą dz. 147(91P). Dalej granica skręca na wschód południową granicą dz. 146/4(91P) i na północ zachodnią granicą dz. 300/3(91P) dalej na zachód południową granicą dz. 299/1(91P) i na północ zachodnią granicą dz. 299/1(91P). Dalej na zachód południową granicą działek 135/2(91P), 134/1(91P) i na północny zachód północno zachodnią granicą dz. 134/1(91P) dalej na południowy zachód południowo zachodnią granicą dz. 134/1(91P) do ul. Podgórci i w poprzek ul. Podgórci do wschodniego narożnika działki 104/6(91P) dalej na północny zachód północno zachodnią stroną ul. Podgórci (tj. dz. 254(91P)) do ul. Wyrwa. Południową stroną ul. Wyrwa na zachód tj. południową stroną działek 226/1(64P), 226/3(91P), 226/2(91P) dalej na północny zachód północno wschodnimi granicami dz. 113/4(64P) i 113/3(64P). Kolejno granica skręca na południowy zachód północno zachodnią granicą dz. 113/3(64P) i na północny zachód północno wschodnią granicą dz. 112/7(64P) i dalej na południowy zachód południowo zachodnią granicą tej samej działki, dalej na północny zachód północno wschodnimi granicami dz. 111/17(64P) i 111/18(64P) dalej wschodnimi granicami działki 110/7(64P) i, północnymi granicami działek 110/4, 110/2 do ul. Wyrwa i w poprzek tej ulicy do północno wschodniego narożnika działki 35/12(64P). Dalej na południowy zachód i północny zachód granicami dz. 35/12(64P) i północny zachód i południe północną i zachodnią granicą działki 34/1(64P) do działki 416. Dalej granica skręca na północny zachód północno zachodnimi granicami działek 33/2(64P), 33/4(64P),- północno

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

wschodnimi granicami działek 416(90P), 288(90P), 284/2(90P), 284/1(90P), 64(90P) i 63/15(90P) do styku z granicą Dzielnicy X Swoszowice. Granica strefy ochronnej „C” jest tożsama z granicą Osiedla Uzdrowisko Swoszowice wprowadzoną uchwałą Nr L/641/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 września 2008 r., położonego w ramach Dzielnicy X Swoszowice Miasta Krakowa.

Bilans terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych

Zgodnie z art. 39 ust. 4 pkt 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1056), w części opisowej operatu uzdrowiskowego uwzględnia się m.in. określenie projektowanych stref ochrony uzdrowiskowej wraz z określeniem koniecznych do zachowania terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych.

W poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej przyjmuje się następujące wskaźniki terenów zieleni:

- Strefa A ochrony uzdrowiskowej – nie mniej niż 65%;
- Strefa B ochrony uzdrowiskowej – nie mniej niż 50%;
- Strefa C ochrony uzdrowiskowej – nie mniej niż 45%.

Ustalenie przeznaczenia terenu, rozmieszczenie inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu następować będzie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Jednakże należy podkreślić, że przy zagospodarowaniu poszczególnych terenów będzie przyjęta zasada bezwzględniego utrzymania zasad zagospodarowania poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej, przyjętych w statucie uzdrowiska, w szczególności udziału terenów zieleni i terenów biologicznie czynnych dla poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej.

W tabeli poniżej wskazuje się bilans terenów zieleni oraz terenów biologicznie czynnych w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej.

Tabela 3. Bilans terenów zieleni oraz terenów biologicznie czynnych w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej

Bilans terenów zieleni dla strefy „A” ochrony uzdrowiskowej	
Strefa A - powierzchnia	54,2148 ha

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Tereny zieleni	40,9085 ha
Udział terenów zieleni	75,46
Udział terenów zieleni konieczny do zachowania w ramach strefy „A”	Nie mniej niż 65%
Bilans terenów zieleni dla strefy „B” ochrony uzdrowiskowej	
Strefa B - powierzchnia	95,9596 ha
Tereny zieleni	70,4341 ha
Udział terenów zieleni	73,40
Udział terenów zieleni konieczny do zachowania w ramach strefy „B”	Nie mniej niż 50%
Bilans terenów biologicznie czynnych dla strefy „C” ochrony uzdrowiskowej	
Strefa C - powierzchnia	533,91 ha
Tereny biologicznie czynne	341,184 ha
Udział terenów biologicznie czynnych	63,90
Udział terenów biologicznie czynnych konieczny do zachowania w ramach strefy „C”	Nie mniej niż 45%

Źródło: Opracowanie własne

6. Opis właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu na obszarze, który będzie objętym wystąpieniem o nadanie statutu uzdrowiska albo statutu obszaru ochrony uzdrowiskowej

6.1. Zasoby naturalnych surowców leczniczych i ich właściwości lecznicze

Na terenie uzdrowiska występuje surowiec balneologiczny posiadający istotne dla uzdrowiska właściwości lecznicze, są to wody lecznicze. Znalazły się one na liście złóż spełniających odpowiednie warunki w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych.

Na terenie uzdrowiska złożem wód leczniczych są wody mineralne, swoiste. Typ wody: siarczanowo-wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowe, którym swoistość nadaje siarkowodór. Eksploatowanymi ujęciami wody jest leczniczej siarczkowej w obrębie obszaru górniczego „Swoszowice” są ujęcia „Źródło Główne” oraz „Źródło Napoleon”

Na podstawie aktualnych wyników badań właściwości fizyko-chemicznych, chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z ujęcia „Źródło Główne” w

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

miejsowości Kraków-Swoszowice stwierdzono, że woda spełnia wymagania określone dla wody leczniczej mineralnej, swoistej 0,27% siarczanowo-wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowej, siarczkowej. Może być ona wykorzystywana do kąpieli leczniczych wg wskazań lekarskich. W dniu 27 listopada 2017 roku zostało wystawione świadectwo NR HU-100/WL-1/2017 potwierdzające właściwości lecznicze wody z ujęcia „Źródło Główne” w miejscowości Kraków-Swoszowice. Wyniki analiz kontrolnych z lat 2015-2016 oraz aktualnych badań fizyko-chemicznych i chemicznych właściwości wody z ujęcia „Źródło Główne” w Swoszowicach, a także ocena jej stanu mikrobiologicznego wskazują na stabilność składu chemicznego tej wody oraz jej pierwotną czystość. W wodzie tej oznaczono aktualnie 2662,81 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych, głównie siarczany i wapnia i wodorowęglany magnezu. Nie stwierdzono w niej składników naturalnego pochodzenia potencjalnie toksycznych w stężeniach szkodliwych dla zdrowia, zwłaszcza przy zastosowaniu do kąpieli. Wody z ujęcia „Źródło Główne” charakteryzuje znacząca dla biochemicznego oddziaływania zawartość związków siarki (II): 69,2 mg/dm³. Woda taka zastosowana do kąpieli – wg wskazań lekarskich oraz przy zachowaniu odpowiednich procedur – działa keratolitycznie i keratoplastycznie, wpływając korzystnie na metabolizm skóry i tkanek przyległych oraz zmiany chorobowe w tych tkankach. Równocześnie związki siarki (II) wchłaniane przez skórę uczestniczą w reakcjach ogólnoustrojowych korygując zwłaszcza stany chorobowe w stawach. Wskazane efekty uwarunkowane są utrzymaniem w maksymalnym stopniu w wodzie zastosowanej do kąpieli – zawartości związków siarki (II) oraz ich specjacji chemicznej oznaczonej w wodzie z ujęcia „Źródło Główne”.

Na podstawie aktualnych wyników badań właściwości fizyko-chemicznych, chemicznych oraz stanu mikrobiologicznego wody z ujęcia „Źródło Napoleon” w miejscowości Kraków-Swoszowice stwierdzono, że woda spełnia wymagania określone dla wody leczniczej mineralnej, swoistej 0,26% siarczanowo-wodorowęglanowo-wapniowo-magnezowej, siarczkowej. Może być ona wykorzystywana do kąpieli leczniczych wg wskazań lekarskich. W dniu 27 listopada 2017 roku zostało wystawione świadectwo NR HU-100/WL-2/2017 potwierdzające właściwości lecznicze wody z ujęcia „Źródło Napoleon” w miejscowości Kraków-Swoszowice. Wyniki analiz kontrolnych z lat 2015-2016 oraz aktualnych badań właściwości fizyko-chemicznych, chemicznych i stanu mikrobiologicznego wody z ujęcia „Źródło Napoleon” potwierdzają stabilność jej składu

chemicznego (w ramach dopuszczalnych wahań) oraz pierwotną czystość pod względem chemicznym i mikrobiologicznym. Nie stwierdzono w tej wodzie składników potencjalnie toksycznych naturalnego pochodzenia w stężeniach uznanych za szkodliwe dla zdrowia. W wodzie z ujęcia „Źródło Napoleon” oznaczono aktualnie 2556,52 mg/dm³ rozpuszczonych składników mineralnych, głównie siarczany i wodorowęglany wapnia oraz magnezu. Swoistym składnikiem tej wody są związki siarki (II) w stężeniu 69,2 mg/dm³. Woda taka zastosowana do kąpieli wg. wskazań lekarskich oraz przy zachowaniu odpowiednich procedur działa keratolitycznie i keratoplastycznie, wpływa korzystnie na metabolizm skóry i tkanek przyległych oraz zmiany chorobowe w tych tkankach. Związki siarki (II) wchłaniane przez skórę uczestniczą w reakcjach ogólnoustrojowych, korygując stany chorobowe, zwłaszcza w stawach. Działania te wzmożone wpływem ogólnego stężenia składników mineralnych, zwłaszcza: wodorowęglanów, siarczanów wapnia i magnezu.

6.2. Informacje o klimacie i jego właściwościach leczniczych oraz o stanie powietrza, natężeniu hałasu

Klimatycznie obszar Osiedla jest zdecydowanie korzystniejszy w stosunku do innych części miasta Krakowa. Klimat i bioklimat Swoszowic cechuje się właściwościami leczniczymi, które mogą być wykorzystywane w leczeniu klimatycznym (głównie kinezyterapii) chorób narządu ruchu i chorób reumatologicznych. Poprzez zróżnicowane bodźce klimatyczne może także wspomagać leczenie chorób skóry i chorób neurologicznych. Bioklimat Swoszowic posiada także walory hartujące układ termoregulacyjny i krwionośny. Przeciwwskazania dotyczą osób z chorobami układu oddechowego i problemami kardiologicznymi. Norma usłonecznienia, wynosząca dla uzdrowisk środkowej Europy 1500 godzin ze słońcem w roku, jest w Swoszowicach zachowana. Badany obszar spełnia wymagania w zakresie liczby dni z opadem; nie przekracza ona 180 dni w roku. Norma dni z mgłą nie jest w Swoszowicach spełniona; ich liczba przekracza 50 rocznie, przy czym od kwietnia do września jest ich więcej niż 15. Pod względem warunków wietrznych obszar Swoszowic spełnia normy klimatyczne; częstość cisz atmosferycznych jest niewielka (nie przekracza 2%), brak także przypadków wiatru o prędkości większej niż 8 m/s. Biorąc pod uwagę oddziaływanie

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

warunków atmosferycznych na organizm człowieka okresem najbardziej przydatnym dla lecznictwa klimatycznego, z możliwością stosowania helioterapii ruchowej, są miesiące od kwietnia do września. W półroczu chłodnym można w leczeniu klimatycznym wykorzystywać różne formy łagodnej i intensywnej terapii ruchowej. Zimą warunki bioklimatyczne mają Można tam korzystać ze wszystkich form klimatoterapii, podczas której istotne znaczenie ma także zwiększona zawartość w powietrzu roślinnych olejków eterycznych (fitoncydów) o właściwościach profilaktyczno-leczniczych w odniesieniu do choroby nadciśnieniowej, astmy oraz innych chorób układu oddechowego i płuc, a także o cechach uspokajających. Rozległe przestrzenie łąk, pól i nieużytków oraz zabudowy willowo-pensjonatowej mogą być skutecznie wykorzystywane w leczeniu klimatycznym, głównie dla różnych form terapii ruchowej.

Po przeprowadzeniu badań właściwości leczniczych klimatu uzdrowiska Kraków – Swoszowice przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie Zakład Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza w Katowicach dokonanych zgodnie z przepisami RMZ z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (Dz.U. 2006 nr 80 poz. 565) oraz RMZ z dnia 5 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (tj. Dz. U. 2018 r. poz. 605) stwierdzono:

„Uzdrowisko Kraków Swoszowice charakteryzuje się:

a)parametrami sanitarnymi powietrza: przekraczającymi obowiązujące normy prawne odpowiadające wymogom RMŚ z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. 2012 poz. 1031) dla następujących parametrów jakości powietrza: stężeń średniorocznych do B(a)P – osiągnięcie poziomu docelowego, liczby dni z przekroczeniem średniej dobowej stężeń pyłu PM₁₀, średniego rocznego stężenia pyłu PM_{2,5}, średniorocznych stężeń NO_x. Powyższe wynika oceny rocznej jakości powietrza wykonanej przez WIOŚ w Krakowie transpozycji wyników stacji pomiarowych, ze stacji PMŚ reprezentatywnej dla uzdrowiska tj. Kraków Kurdwanów, modelowania

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

matematycznego stężeń pyłu PM10- jako metody alternatywnej, popartego kampanijnymi pomiarami średniodobowych stężeń pyłu PM10 przez WIOŚ w Krakowie, których wyniki nie spełniają wymagań RMZ z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (tj. Dz.U. 2018 poz. 605);

b)poziomem hałasu: przekraczającym nieznacznie dopuszczalne normy hałasu na dwóch stanowiskach pomiarowych w strefie A uzdrowiska. Oznacza to, że strefa A Uzdrowiska Kraków-Swoszowice, a uściślając okolice położone blisko jej granicy są narażone na uciążliwość akustyczną. Biorąc jednak pod uwagę nieznaczne przekroczenia obowiązujących norm w punktach pomiarowych celowo wybranych jako potencjalnie najbardziej niekorzystne z punktu widzenia klimatu akustycznego należy uznać, że w głębi strefy A narażenie na hałas komunikacyjny jest mniejsze i nie będzie przekraczać norm prawnych dla tego typu terenów.

c)poziomem pól elektromagnetycznych: nie przekraczającym obowiązujących norm prawnych w tym zakresie (Dz.U. 2003 nr 192 poz. 1883);

d)warunkami bioklimatycznymi: spełniającymi wymogi RMZ z dnia 13 kwietnia 2006 r. w sprawie zakresu badań niezbędnych do ustalenia właściwości leczniczych naturalnych surowców leczniczych i właściwości leczniczych klimatu, kryteriów ich oceny oraz wzoru świadectwa potwierdzającego te właściwości (tj. Dz. U. 2018 r. poz. 605).

Posiada następujące właściwości lecznicze: klimat lokalny uzdrowiska Kraków Swoszowice charakteryzuje się korzystnymi warunkami do prowadzenia klimatoterapii w zakresie helioterapii, aeroterapii i kinezjoterapii. Warunki klimatu lokalnego uzdrowiska mieszczą się w normach dla uzdrowisk środkowoeuropejskich i przez zdecydowaną większość czasu w roku nie wpływają obciążająco na organizm osób przebywających w uzdrowisku.

W związku z tym może być wykorzystywana w lecznictwie uzdrowiskowym do następujących kierunków leczniczych:

- 1)chorób reumatologicznych
- 2)chorób ortopedyczno-urazowych,

3)osteoporozy,

4)chorób skóry (łuszczyca),

5)chorób układu nerwowego.

Z punktu widzenia klimatologicznego brak jest przeciwwskazań do prowadzenia leczenia uzdrowiskowego

z tego zakresu, z zastrzeżeniem uwag dotyczących stanu sanitarnego powietrza w uzdrowisku”⁷.

Opracowanie pn. „Przeprowadzenie badań zmierzających do ustalenia właściwości leczniczych klimatu wraz z wydaniem świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu wraz z opracowaniem częściowego raportu I okresu badań dla potrzeb sporządzenia operatu uzdrowiskowego uzdrowiska Swoszowice - wydanie świadectwa” załączono do opracowania.

7. Świadectwa potwierdzające właściwości lecznicze naturalnych surowców leczniczych i właściwości lecznicze klimatu

Kopie wszystkich świadectw załączono do opracowania.

8. Informacje na temat działających zakładów leczenia uzdrowiskowego oraz urządzeń leczenia uzdrowiskowego lub dane o planach w tym zakresie

Na terenie Uzdrowiska Kraków-Swoszowice podmiotem prowadzącym działalność leczniczą jest jednostka organizacyjna świadcząca usługi o charakterze uzdrowiskowym pn. Uzdrowisko Kraków Swoszowice Sp. z o.o.

Zakłady leczenia uzdrowiskowego

Spółka prowadzi leczenie uzdrowiskowe, którego podstawą jest wykorzystanie naturalnych surowców tj. leczniczych wód siarczkowych stanowiących zasób własny Uzdrowiska Kraków Swoszowice Sp. z o. o. Podstawowym profilem leczniczym jest

⁷ „Przeprowadzenie badań zmierzających do ustalenia właściwości leczniczych klimatu wraz z wydaniem świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu wraz z opracowaniem częściowego raportu I okresu badań dla potrzeb sporządzenia operatu uzdrowiskowego uzdrowiska Swoszowice - wydanie świadectwa”, 2018 r.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

reumatologia. Kuracja w uzdrowisku prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi i przyjętymi standardami leczenia balneologicznego i fizjoterapeutycznego w zakresie:

- Choroby reumatologiczne (reumatologia);
- Choroby ortopedyczno-urazowe (ortopedia);
- Osteoporoza;
- Choroby skóry (łuszczyca).

W uzdrowisku zatrudniony jest medyczny personel, w tym lekarze, pielęgniarki oraz rehabilitanci a także pracownicy administracyjno-biurowi. Ilość zatrudnionego personelu w latach 2010-2017 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 4. Ilość zatrudnionego personelu w latach 2010-2017 w Uzdrowisku Kraków Swoszowice Sp. z o.o.

Rok	Ilość zatrudnionego personelu (średnio/rok w etatach)
2010	Lekarze: 5,30 Pielęgniarki: 8,60 Rehabilitanci: 29,00 Pracownicy administracyjno-biurowi: 30,00
2011	Lekarze: 5,30 Pielęgniarki: 8,86 Rehabilitanci: 28,00 Pracownicy administracyjno-biurowi: 31,84
2012	Lekarze: 6,51 Pielęgniarki: 9,5 Rehabilitanci: 27,00 Pracownicy administracyjno-biurowi: 30,71
2013	Lekarze: 7,09 Pielęgniarki: 9,5 Rehabilitanci: 25,5 Pracownicy administracyjno-biurowi: 26,51

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

2014	Lekarze: 7,05 Pielęgniarki: 9,78 Rehabilitanci: 23,61 Pracownicy administracyjno-biurowi: 25,69
2015	Lekarze: 7,5 Pielęgniarki: 9,54 Rehabilitanci: 23,25 Pracownicy administracyjno-biurowi: 27,50
2016	Lekarze: 7,53 Pielęgniarki: 10,00 Rehabilitanci: 25,33 Pracownicy administracyjno-biurowi: 28,38
2017	Lekarze: 7,90 Pielęgniarki: 9,96 Rehabilitanci: 26,60 Pracownicy administracyjno-biurowi: 30,01

Źródło: opracowano na podstawie danych uzyskanych od Uzdrowiska Kraków Swoszowice Sp. z o.o.

Obiekty Uzdrowiska Kraków Swoszowice Sp. z o.o. dostosowane są do obsługi osób niepełnosprawnych

w zakresie:

- zamontowane poręcze wzdłuż ciągów komunikacyjnych;
- podjazd z barierką do wejścia dla osób niepełnosprawnych w Głównym Domu Zdrojowym;
- obniżone krawężniki na przejściach;
- winda w Głównym Domu Zdrojowym;
- uchwyty podtrzymujące przy przyrządach zabiegowych;
- w wybranych pokojach węzły sanitarne dostosowane dla osób niepełnosprawnych (2 pokoje w szpitalu, 1 pokój w sanatorium).

W tabeli poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie zakładów lecznictwa uzdrowiskowego. Zestawienie opracowano na podstawie dostępnych danych ogólnodostępnych, ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowisko oraz danych przekazanych przez Uzdrowisko Kraków Swoszowice Sp. z o.o.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Tabela 5. Zestawienie i charakterystyka zakładów lecznictwa uzdrowiskowego Uzdrowisko Swoszowice

Lp.	Nazwa podmiotu leczniczego	Adres siedziby	Nazwa zakładu	Rodzaj zakładu	Profil leczniczy	Liczba łóżek
1.	Uzdrowisko Kraków Swoszowice Sp. z o.o.	ul. Kąpielowa 70 30-698 Kraków	Szpital Uzdrowiskowy w Swoszowicach z Działem Farmacji	Szpital uzdrowiskowy	Choroby ortopedyczno - urazowe, choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby skóry (łuszczyca)	50
2.	Uzdrowisko Kraków Swoszowice Sp. z o.o.	ul. Kąpielowa 70 30-698 Kraków	Sanatorium Uzdrowiskowe w Swoszowicach	Sanatorium uzdrowiskowe	Choroby ortopedyczno - urazowe, choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby skóry (łuszczyca)	45
3.	Uzdrowisko Kraków Swoszowice Sp. z o.o.	ul. Kąpielowa 70 30-698 Kraków	Zakład Przyrodolecznicy	Zakład Przyrodolecznicy w skład którego wchodzi komórki: Poradnia Reumatologiczna, pracownia fizykoterapii, Pracownia kinezyterapii, Pracownia hydroterapii, Pracownia masażu leczniczego.	Choroby ortopedyczno - urazowe, choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby skóry (łuszczyca)	-
4.	Uzdrowisko Kraków Swoszowice Sp. z o.o.	ul. Kąpielowa 70 30-698 Kraków	Przychodnia uzdrowiskowa z Poradnią reumatologiczną	Przychodnia uzdrowiskowa	Choroby ortopedyczno - urazowe, choroby reumatologiczne, osteoporoza,	-

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

				choroby skóry (łuszczyca)			
Ogółem:						Ilość:	Liczba łóżek: 95
Szpitala uzdrowiskowe:						1	50
Sanatoria Uzdrowiskowe:						1	45
Zakłady przyrodolecznicze:						1	-
Przychodnie uzdrowiskowe:						1	-

W tabeli powyżej scharakteryzowano poszczególne obiekty podając specjalizację działalności jak również przedstawiono liczbę łóżek. Ogólna liczba łóżek wynosi 95 w tym 50 łóżek w szpitalu uzdrowiskowym, 45 łóżek w sanatorium.

Charakterystyka obiektów uzdrowiskowych

1. Szpital Uzdrowiskowy w Swoszowicach z Działem Farmacji

ul. Kąpielowa 70

Szpital Uzdrowiskowy zlokalizowany w budynku Główny Dom Zdrojowy. Posiada 26 pokoi z łączną liczbą miejsc 50, w tym 7 pokoi 1-osobowych, 15 pokoi 2-osobowych, 3 pokoje 3-osobowe, 1 pokój 4-osobowy. Wszystkie pokoje posiadają dostępne bezpośrednio z pomieszczenia łazienki (WC, umywalka, natrysk). We wszystkich pokojach zapewniona jest instalacja przywoławcza.

Tabela 6. Charakterystyka Szpitala Uzdrowiskowego

Nazwa zakładu i adres	Szpital Uzdrowiskowy wraz z Działem Farmacji ul. Kąpielowa 70 30-698 Kraków	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno - urazowe, choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby skóry (łuszczyca)	
Ogólna charakterystyka zakładu	Budynek Wielokondygnacyjny, 3 kondygnacje, winda, ogrzewanie centralne, przystosowany dla osób niepełnosprawnych, wyposażony w instalacje przywoławcza oraz alarm p/poż.	
Pomieszczenia medyczne	1 gabinet lekarski o powierzchni 13 m ² , wyposażony w leżankę, biurko, fotel i krzesło; 1 gabinet zabiegowy o powierzchni 15 m ² , wyposażony w leżankę, biurko, fotel, krzesło, szafkę na leki oraz lodówkę na leki. 1 sala intensywnego nadzoru o powierzchni 6,20 m ² .	
Pomieszczenia ogólne	Recepcja z biblioteczką, wypoczywalnia,	
Ilość miejsc oferowanych dla osób prywatnych	Spółka nie przyjmuje pacjentów prywatnych w ramach szpitala uzdrowiskowego	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	2010	510
	2011	510
	2012	526
	2013	473
	2014	424
	2015	367
	2016	472
	2017	451
Bilans wykonywanych zabiegów w latach 2010-2017	2010	36129
	2011	35059
	2012	34832
	2013	31094
	2014	26497
	2015	22321
	2016	25341
	2017	24727

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Stan techniczny budynku (rok budowy, data ostatniej modernizacji, remonty)	1811 rok budowy, ostatnia modernizacja 2013 r.
Pomieszczenia gospodarcze	Kuchnia i kotłownia (poza głównym domem zdrojowym; pomieszczenia gospodarcze niezbędne w obiekcie
Pomieszczenia ogólne dla personelu	Pokoje socjalne 3 szt.

Źródło: opracowano na podstawie Ewidencji zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego, danych ogólnodostępnych oraz danych uzyskanych od Uzdrowiska Kraków Swoszowice Sp. z o.o.

2. Sanatorium Uzdrowiskowe w Swoszowicach ul. Kąpielowa 70

Tabela 7. Charakterystyka Sanatorium Uzdrowiskowego

Nazwa zakładu i adres	Sanatorium Uzdrowiskowe ul. Kąpielowa 70 30-698 Kraków	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno - urazowe, choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby skóry (łuszczyca)	
Ogólna charakterystyka zakładu	<p>W skład sanatorium wchodzi 2 wolnostojące budynki, w odległości około 100 m: budynek Szwajcarka oraz Główny Dom Zdrojowy.</p> <p>W obrębie budynku Szwajcarka wydzielone są pomieszczenia: 14 pokoi z łączną liczbą miejsc 26, w tym 6 pokoi 1-osobowych, 2 pokoje 4-osobowe, łazienki (WC, umywalka, natrysk lub wanna) zlokalizowane bezpośrednio przy pokojach.</p> <p>W obrębie budynku Główny Dom Zdrojowy wydzielone są pomieszczenia: 10 pokoi z łączną liczbą miejsc 19, w tym 2 pokoje 1-osobowe, 7 pokoi 2-osobowych, 1 pokój 3-osobowy, łazienki (WC, umywalka, natrysk) zlokalizowane bezpośrednio przy pokojach.</p>	
Pomieszczenia medyczne	<p>1 gabinet lekarski o powierzchni 13 m², wyposażony w leżankę, biurko, fotel i krzesło;</p> <p>1 gabinet zabiegowy o powierzchni 15 m², wyposażony w leżankę, biurko, fotel, krzesło, szafkę na leki oraz lodówkę na leki.</p> <p>1 sala intensywnego nadzoru o powierzchni 6,20 m².</p>	
Ilość miejsc oferowanych dla osób prywatnych	11	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016	579 744 813 935 1 034 1 011 973

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

	2017	960
Bilans wykonywanych zabiegów w latach 2010-2017	2010	23 957
	2011	30 474
	2012	30 406
	2013	38 709
	2014	42 469
	2015	43 807
	2016	40 293
	2017	38 814
Pomieszczenia gospodarcze	Składzik porządkowy, magazyn bielizny pościelowej brudnej i czystej,	
Pomieszczenia ogólne dla personelu	Pokoje socjalne 2 szt.	

Źródło: opracowano na podstawie Ewidencji zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego, danych ogólnodostępnych oraz danych uzyskanych od Uzdrowiska Kraków Swoszowice Sp. z o.o.

3. Zakład Przyrodolecznicy

ul. Kąpielowa 70

Tabela 8. Charakterystyka Zakładu Przyrodolecznicy

Nazwa zakładu i adres	Zakład Przyrodolecznicy ul. Kąpielowa 70 30-698 Kraków
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno - urazowe, choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby skóry (łuszczyca)
Ogólna charakterystyka obiektu	<p>Zakład przyrodolecznicy zlokalizowany jest w budynku Główny Dom Zdrojowy. W budynku wydzielone jest biuro obsługi pacjenta wraz z poczekalnią, toalety ogólnodostępne (damska, męska i dla osób niepełnosprawnych), sala wypoczynkowa dla pacjentów z wyjściem na patio.</p> <p>W skład Zakładu Przyrodolecznicy wchodzi komórki: Pracownia Balneoterapii, Pracownia Fizykoterapii, Pracownia Kinezyterapii, Pracownia Hydroterapii, Pracownia masażu leczniczego.</p> <p>Zakład Przyrodolecznicy jest w stanie wykonać około 340 tysięcy zabiegów rocznie. Obecnie wykonuje 270 tysięcy zabiegów rocznie co stanowi około 80% możliwości zabiegowych. Zakład Przyrodolecznicy wydaje zabiegi dla klientów pełnopłatnych – średnio około 40% zabiegów ogółem.</p>
Urządzenia rehabilitacyjne	<p>Specjalistyczne zabiegi rehabilitacyjne prowadzone są w zakładzie przyrodolecznicy wyposażonym w:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 11 stanowisk do kąpeli siarczkowych; • 4 stanowiska do kąpeli siarczkowych częściowych;

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

	<ul style="list-style-type: none"> • 6 stanowisk do okładów borowinowych; • 4 stanowiska do kąpieeli w zawieszynie borowinowej; • 2 stanowiska do kąpieeli perełkowej; • 2 urządzenia do masażu suchego Hydro-Jet; • 1 urządzenie do masażu suchego Aquavibron; • 3 urządzenia do masażu wirowego; • 1 urządzenie do krioterapii; • 6 urządzeń do elektroterapii; • 2 urządzenia do magnetoterapii (4 stanowiska); • 3 lampy bionik; • 3 urządzenia do ultradźwięków; • 1 lampa sollux; • 1 laser; • 1 lampa UVB; • 1 urządzenie do elektroterapii laseroterapii; • Materace do ćwiczeń zbiorowych; • 4 urządzenia UGUL, (uniwersalny gabinet usprawniania leczniczego); • 4 zestawy do ćwiczeń izometrycznych szyi; • 4 zestawy do ćwiczeń kończyn górnych; • 2 fotele śląskie; • 3 rowery; • 1 steper; • 1 tor do nauki chodu; • 5 gabinetów do masażu. 	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	2010	5 198
	2011	7 340
	2012	5 656
	2013	8 805
	2014	6 503
	2015	6 184
	2016	6 181
	2017	6 261
Bilans wykonywanych zabiegów w latach 2010-2017	2010	249 797
	2011	260 812
	2012	252 101
	2013	256 812
	2014	275 789
	2015	266 723
	2016	265 585
	2017	272 540

Źródło: opracowano na podstawie Ewidencji zakładów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego, danych ogólnodostępnych oraz danych uzyskanych od Uzdrowiska Kraków Swoszowice Sp. z o.o.

4.Przychodnia uzdrowiskowa

ul. Kąpielowa 70

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Tabela 9. Charakterystyka Przychodni Uzdrowiskowej

Nazwa zakładu i adres	Przychodnia Uzdrowiskowa z Poradnią Reumatologiczną ul. Kąpielowa 70 30-698 Kraków	
Kierunki lecznicze	Choroby ortopedyczno - urazowe, choroby reumatologiczne, osteoporoza, choroby skóry (łuszczyca)	
Ogólna charakterystyka obiektu	Przychodnia Uzdrowiskowa o profilu reumatologicznym, w skład której wchodzi gabinet lekarski oraz gabinet zabiegowy. Gabinety wyposażone są w leżanki, biurka, fotele i komputer oraz w szafkę z lekami, szafkę opatrunkową. Na terenie przychodni znajduje się poczekalnia z 9 miejscami siedzącymi, szatnia, oraz wc – 2.	
Chłonność obiektu	Aktualnie w systemie ambulatoryjnym obsługiwanych jest w ramach NFZ 264 pacjentów/miesiąc.	
Liczba pacjentów przyjętych w latach 2010-2017	2010	4 079
	2011	6 086
	2012	4 317
	2013	7 397
	2014	5 045
	2015	4 806
	2016	4 736
	2017	4 850
Bilans wykonywanych zabiegów w latach 2010-2017	2010	189 711
	2011	195 279
	2012	186 863
	2013	187 009
	2014	206 823
	2015	200 595
	2016	199 951
	2017	208 999

Źródło: opracowano na podstawie Ewidencji zakładów i urzędzeń lecznictwa uzdrowiskowego, danych ogólnodostępnych oraz danych uzyskanych od Uzdrowiska Kraków Swoszowice Sp. z o.o.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego

W tabeli poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego. Zestawienie opracowano na podstawie dostępnych danych ogólnodostępnych, ewidencji Naczelnego Lekarza Uzdrowisko oraz danych przekazanych przez Uzdrowisko Kraków Swoszowice Sp. z o.o.

Tabela 10. Zbiorcze zestawienie urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego na terenie Uzdrowiska Kraków Swoszowice wraz z charakterystyką

Urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego na terenie uzdrowiska				
Lp.	Nazwa podmiotu	Typ urządzenia leczniczego	Ilość	Charakterystyka urządzenia
1.	Uzdrowisko Kraków Swoszowice Sp. z o. o.	Park Zdrojowy	1	<p>Park Zdrojowy zalicza się do urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego w Swoszowicach.</p> <p>Uzdrowiskowy Park Zdrojowy ma przeszło 200 lat i jest wpisany do rejestru zabytków Krakowa. Decyzja wydana została przez Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie (nr rejestru A-675), „Decyzja o zmianie decyzji w sprawie wpisu do rejestru zabytków nieruchomości”. Park Zdrojowy usytuowany jest w granicach działek: nr 344/4, 344/6, 344/10, obręb 90 Pogórze, nr 284/2, 284/3, 284/6, 284/8, 284/10 obręb 88Pogórze – w sumie zajmuje około 16 ha.</p> <p>W obrębie Parku Zdrojowego znajdują się zabytkowe obiekty, takie jak: „Główny Dom Zdrojowy”, Restauracja „Parkowa”, Willa „Szwajcarka”, „Źródło Główne”. Na obszarze Parku Zdrojowego</p>

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

			<p>przy ul. Kąpielowej znajdują się pomniki przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipa drobnolistna dz. 284/10 obr.88 Podgórze • Wiąz dz. 284/10 obr.88 Podgórze • Topola biała dz. 284/10 obr.88 Podgórze • Topola biała dz. 284/10 obr.88 Podgórze <p>W otoczeniu Głównego Domu Zdrojowego znajdują się asfaltowe alejki spacerowe z ławkami i lampami oświetleniowymi, koszami, jednakże cała infrastruktura w Parku Zdrojowym wymaga pilnej modernizacji, która rozpoczęła się w 2018 r. Rewitalizacja Parku prowadzona będzie zgodnie z dokumentacją zaopiniowana przez Konserwatora Zabytków, co pozwoli przywrócić mu dawną świetność. Po rewitalizacji Park będzie spełniał wszystkie wymagania stawiane przed takim urządzeniem, a ponadto stanie się wizytówką jedyne w kraju uzdrowiska funkcjonującego w granicach administracyjnych tak dużej aglomeracji miejskiej. Odnowiony Park Uzdrowiskowy będzie miejscem rehabilitacji, rekreacji, aktywnego wypoczynku i atrakcji kulturalnych zarówno dla mieszkańców Krakowa, turystów jak i kuracjuszy. Utrzymanie Parku na odpowiednim poziomie, dbanie o jego zasoby naturalne, walory krajobrazowe i balneologiczne, łączy się również z faktem zaliczania tego miejsca do obiektów zabytkowych, stanowiących o naszym dziedzictwie, objętych szczególną ochroną prawną. Wykonanie ogrodzenia Parku zapewni bezpieczeństwo osobom w nim przebywającym oraz całej infrastrukturze.</p>
Ogółem ilość:			
Baseny rehabilitacyjne			0
Baseny lecznicze			0

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Ścieżki zdrowia	0
Parki	1
Tężnie	0

Źródło: Opracowanie własne

9. Wskazanie kierunków leczniczych

Na podstawie posiadanych tworzyw naturalnych, uzyskanych świadectw badań tych tworzyw, literatury fachowej, doświadczenia i wiedzy lekarzy oraz pozostałego personelu medycznego zatrudnionego w Uzdrowisku Kraków-Swoszowice, posiadanej bazy zabiegowej oraz w oparciu o dotychczasowe wyniki w leczeniu pacjentów wyznaczono podstawowy kierunek leczniczy w uzdrowisku, którym jest reumatologia. Kuracja prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi i przyjętymi standardami leczenia balneologicznego i fizjoterapeutycznego w zakresie:

- 1) chorób reumatologicznych (reumatologia);
- 2) chorób ortopedyczno-urazowych (ortopedia);
- 3) osteoporozy;
- 4) chorób układu nerwowego (w tym współistniejących z chorobami narządu ruchu lub reumatologicznymi);
- 5) chorób skóry (w tym łuszczyca).

Ponadto przeciwwskazania ogólne i kardiologiczne do leczenia uzdrowiskowego w uzdrowisku określa załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23.02.2007 r. w sprawie zasad kierowania i kwalifikowania pacjentów do zakładów lecznictwa uzdrowiskowego.

10. Opis istniejących obszarów i terenów górniczych ze wskazaniem, zgodnie z przepisami prawa geologicznego i górniczego, ich wyznaczonych granic lub projektowanego położenia, nazwy kopaliny głównej oraz towarzyszącej

Obszar górniczy określa przestrzeń niezbędną do prawidłowej gospodarki wodami leczniczymi, zapewniającą ochronę złoża tych wód, z uwzględnieniem bezpieczeństwa eksploatacji. Zasadnicza różnica między obszarem a terenem górniczym polega na tym, że obszar górniczy stanowi strefę chroniącą złożę przed szkodliwymi wpływami mogącymi

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

pogorszyć parametry fizyczno - chemiczne i eksploatacyjne wód leczniczych, zaś teren górniczy jest ustanawiany w celu ochrony środowiska naturalnego w sąsiedztwie zakładu prowadzącego działalność górnictwem.

Dla ochrony złoża wód leczniczych decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 22.06.1973 r. utworzony został obszar górniczy Swoszowice. Granice jego zostały potwierdzone w koncesji na eksploatację wód leczniczych ze złoża Swoszowice nr 110/92 z dnia 28 grudnia 1992 roku, udzielonej przez Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa na okres 20 lat. Teren i obszar górniczy pokrywają się w swoich granicach, wyznaczają je linie łączące 7 punktów załamania o współrzędnych określonych w układzie współrzędnych geodezyjnych, a jego powierzchnia wynosi 7 800 050 m². Zmiany w koncesji zostały dokonane decyzją Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Nr BKk/MZ/1390/96 z dnia 1.08.1996 r. oraz decyzją Nr GK/hg/JW./487-5139/98 z dnia 1.12.1998 r.

Tabela 11. Współrzędne punktów granicznych obszaru górnictwa Swoszowice

Numer punktu	Y	X
1	556 840	398 650
2	556 850	395 630
3	555 630	395 180
4	554 575	395 800
5	553 830	396 830
6	554 270	397 740
7	555 480	398 680

Na obszarze górnictwa Swoszowice ujęte są dwa wypływy wód leczniczych: „Źródło Głównie” i „Źródło Napoleon”. Ujęcia te stanowią obecnie naturalne samowypływy, choć historycznie zostały ukształtowane przez działalność górnictwem związaną z eksploatacją siarki. Ujęcie

„Źródło Główne” stanowi studnia szybowa o średnicy 3,8 m przy powierzchni terenu, a u dołu o średnicy 2,5 m i głębokości całkowitej 10,4 m. „Źródło Napoleon” wypływa z zawalanej sztolni odwodnieniowej, wykonanej dla odwodnienia kopalni siarki. Portal sztolni znajduje się prawdopodobnie kilkanaście metrów powyżej dzisiejszego wypływu.

11. Informacje o ujęciach wody, sieci wodno-kanalizacyjnej, oczyszczalniach ścieków, gospodarce odpadami oraz o mogących wystąpić zagrożeniach ekologicznych

11.1. Gospodarka wodno-ściekowa

System wodociągowy

Obszar Osiedla Uzdrowisko Swoszowice składający się z obszaru Swoszowice – Uzdrowisko, Swoszowice – Południe, Swoszowice – Wschód i Wróblowice zasilany jest w wodę z systemu wodociągowego Miasta Krakowa, z Zakładu Uzdatniania Wody „Raba” poprzez zbiornik „Kosocice” i zbiornik „Rajsko”.

Tabela 12. Obszary zasilania w wodę z systemu wodociągowego

Obszar	Zbiornik zasilający	Rzędna linii ciśnienia [m n.p.m.]	Przebieg wodociągu
Swoszowice-Uzdrowisko	Kosocice	287,00	Główny wodociąg o średnicy DN 300/250 mm przebiega w ul. Myślenicka od włączenia do magistrali DN 1200 mm relacji Nastawnia Piaski Wielkie – zbiornik „Kościeszko” w kierunku południowym

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Swoszowice-Południe				
Wróblewic e	Część zachodnia	Kosocice	287,00	Główny wodociąg o średnicy DN 300/250 mm przebiega w ul. Myślenicką i znajduje się w strefie zbiornika
	Część wschodnia	„narożnik” północno- wschodni zasila zbiornik „Rajsko”	340,00	Główny wodociąg o średnicy DN 160 mm przebiega w ul. Landaua,
		pozostała część - strefa redukcyjna „Landaua”	313,00	Główne wodociągi o średnicy DN 160 mm przebiegają w ul. Landaua – Matematyków Krakowskich i Niewodniczańskiego
Swoszowi ce- Wschód	część północno- zachodnia i narożnik północno- wschodni	Kosocice	287,00	Główne wodociągi o średnicach DN 300/250, 150/100, 100 mm przebiegają odpowiednia w ul. Myślenicka, Podgórk-Soboniewicka, Wyżynna,
	część południow	Rajsko	340,00 (niewielki	-

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

	o- wschodnia		fragment we wschodniej części, w obszarze hydroforni Rajsko - 360,00)	
	część środkowa	Rajsko	306,00	Główne wodociągi o średnicach DN 100/150 mm przebiegają w ul. Sawiczewskich, Podgórkę, DN 100 mm w ul. Moczydło i Miarowa, DN 150 mm w ul. Siarczanogórska

Źródło: Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie

Sieć kanalizacyjna

Obszar Osiedla Uzdrowisko Swoszowice składający się z obszaru Swoszowice – Uzdrowisko, Swoszowice – Południe, Swoszowice – Wschód i Wróblowice działa w systemie kanalizacji rozdzielczej. Znajduje się w zlewni Kolektora Prawobrzeżnego Wilgi (PWG), należącej do oczyszczalni ścieków OŚ Płaszów.

Obszar Swoszowice – Uzdrowisko funkcjonuje w oparciu o istniejącą kanalizację sanitarną odprowadzającą ścieki poprzez kanały główne w ulicach: Kąpielowej \varnothing 500 mm, Lasogórskiej \varnothing 400 mm, Wypoczynkowej \varnothing 300 mm i Babiego Lata \varnothing 300 mm, które są włączone bezpośrednio do kolektora PWG.

Obszary Swoszowice – Południe i Wróblowice skanalizowane w większości są w układzie grawitacyjno-pompowym z główną pompownią ścieków sanitarnych „Pytlasińskiego” zlokalizowaną na skrzyżowaniu ulic Pytlasińskiego i Chałubińskiego. Kanały sanitarne mają \varnothing 300 mm w ulicach Chałubińskiego, Niewodniczańskiego, Myślenickiej, Krzyżańskiego. W zlewni pompowni głównej pracują dodatkowo 3 pompownie ścieków sanitarnych: „Matematyków Krakowskich”, „Krzyżańskiego” i „Wróblowicka”. Projektowane są także pompownie ścieków sanitarnych „Myślenicka”, „Nowickiego”.

Kanalizacja na obszarze Swoszowice – Wschód w większości posiada układ grawitacyjny z głównymi kanałami: \varnothing 300 mm w ulicach Szybisko - Sawiczewskich i

Merkuriusza Polskiego – Siarczanowgórska poprzez system kanalizacji sanitarnej obszaru Swoszowice – Uzdrowisko do kanału sanitarnego w ulicy Kąpielowej.

Północna część obszaru Swoszowice – Wschód skanalizowana jest poprzez główny kanał saniatry w ulicy Myślenickiej w kierunku Stojałowskiego.⁸

Gospodarka ściekami pokąpielowymi

W zakresie odprowadzenia wód pozabiegowych Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie wydało zgodę na ich przyjęcie traktując je jako ścieki przemysłowe w myśl definicji ścieków przemysłowych podanej w Ustawie Prawo wodne z dnia 23 sierpnia 2017 r. (Dz. U. poz. 1566) oraz w Ustawie z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2001 r. nr 72, poz.747) oraz informacji o wynikach kontroli Najwyższej Izby Kontroli znak: LKI-4101-004-00/2014, Nr ewid. 67/2014/P/14080/LKI pn. „Oczyszczanie ścieków wytwarzanych w uzdrowiskach w wyniku udzielania zabiegów”.

Przyjęcie ścieków pokąpielowych (ścieków przemysłowych) do urządzeń kanalizacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie jest możliwe w ilości $Q_{\text{śr d}} = 130 \text{ m}^3/\text{d}$ z wykorzystaniem istniejącego przyłącza kanalizacyjnego w rejonie ulicy Piłkarskiej, obsługującego obecnie obiekty Uzdrowiska Kraków Swoszowice pod następującymi warunkami:

1. nie przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach przemysłowych określonych w rozporządzeniu Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r., w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzenia ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r., poz 1757) w szczególności:
 - a. siarczany 500 mg SO_4/l ;
 - b. chlorki 1000 mg Cl/l ;
2. zastosowania urządzeń podczyszczających z zapewnieniem prawidłowej ich pracy, co będzie stanowiło gwarancję, że jakość ścieków odprowadzanych z kompleksu uzdrowiska (po ich podczyszczeniu) spełniać będzie wartości dopuszczalnych wskaźników zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych wprowadzanych do urządzeń kanalizacyjnych Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji

⁸ Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie

- S.A. w Krakowie (zgodnie z rozporządzeniem Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r., w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzenia ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. z 2016 r., poz 1757));
3. wykonywania analiz ścieków w akredytowanym laboratorium przy zachowaniu warunków określonych w paragrafie 9 i 10 w/w rozporządzenia oraz przekazywania wyników powyższych analiz do Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie, w terminie do 30 dni od daty wykonania analizy;
 4. przedłożenia do Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie dokumentacji projektowej zawierającej rozwiązania techniczne instalacji kanalizacyjnej z technologią podczyszczania ścieków wraz z pomiarem ilości odprowadzanych ścieków przemysłowych;
 5. niezwłocznego zgłoszenia faktu wystąpienia awarii urządzeń podczyszczających do Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie oraz zaniechania odprowadzania ścieków do momentu przywrócenia pełnej sprawności urządzeń podczyszczających.⁹

11.2. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie w 2017 r. gospodarkę odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kraków regulowały następujące akty prawne:

1. Uchwała nr LII/697/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 lipca 2012 r. w sprawie powierzenia Miejskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania Sp. z o. o. w Krakowie obowiązkowego zadania własnego gminy utrzymania czystości i porządku na terytorium Gminy Miejskiej Kraków,
2. Uchwała nr LII/698/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 lipca 2012 r. w sprawie upoważnienia Zarządu Spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej,
3. Uchwała nr LII/699/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 11 lipca 2012 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,

⁹ Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

położonych na terenie Gminy Miejskiej Kraków, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne,

4. Uchwała nr XLVII/846/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kraków (z późn. zm.),

5. Uchwała nr XLVII/843/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie określenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości,

6. Uchwała nr LXIX/997/13 Rady Miasta Krakowa z 13 marca 2013 r. w sprawie ustalenia sposobu obliczania opłaty od właścicieli nieruchomości za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie nieruchomości, które w części stanowią nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne,

7. Uchwała nr LVIII/1229/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanych przez właścicieli nieruchomości,

8. Uchwała nr LXXI/1044/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 kwietnia 2013 r. w sprawie podzielenia obszaru Gminy Miejskiej Kraków na sektory w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz wyznaczenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,

9. Uchwała nr LXXXVIII/1313/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty,

10. Uchwała nr XLVII/845/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Miejskiej Kraków i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

11. Uchwała NR LVIII/1228/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie ustalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno - wypoczynkowe jedynie przez część roku,

12. Uchwała nr XXX/510/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego” (z późn. zm.).

Zgodnie z art. 3 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy gmina odpowiedzialna jest za zorganizowanie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy są zobowiązani do ponoszenia na rzecz gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Jednocześnie, gmina sprawuje nadzór nad prawidłowym zagospodarowaniem i unieszkodliwianiem odebranych od mieszkańców odpadów komunalnych. W celu wdrożenia ww. zapisów ustawy Uchwałą Nr LII/697/12 w dniu 11 lipca 2012 r. Rada Miasta Krakowa powierzyła Miejskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie obowiązkowe zadanie własne gminy utrzymania czystości i porządku na terytorium Gminy Miejskiej Kraków. Ponadto, Uchwałą Nr LII/698/12 z dnia 11 lipca 2012 r. Rada Miasta Krakowa upoważniła Zarząd Spółki Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krakowie do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej.

Realizując zapisy ww. uchwał Gmina Miejska Kraków zawarła z MPO Sp. z o.o. umowy:

- nr W/II/1020/GK/1/2013 z dnia 21 lutego 2013 r. o świadczenie usług publicznych w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kraków,
- nr W/II/2023/GK/6/2013 z dnia 7 czerwca 2013 r. o świadczenie usług publicznych w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.

Zgodnie z zapisami Uchwały nr LXXI/1044/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 10 kwietnia 2013 r. w sprawie podzielenia obszaru Gminy Miejskiej Kraków na sektory w celu zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz wyznaczenia punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, Gmina Miejska Kraków została podzielona jest 5 sektorów.

Sektor I obejmujący Dzielnice: I, II, III i XIV,

Sektor II obejmujący Dzielnice: IV, V, VI i VII,

Sektor III obejmujący Dzielnice: VIII, IX i X,

Sektor IV obejmujący Dzielnice: XI, XII i XIII

Sektor V obejmujący Dzielnice: XV, XVI, XVII i XVIII.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, przyjęte Uchwałą Nr LXXXVIII/1313/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki takiej opłaty, zostały przyjęte na najniższym możliwym poziomie pozwalającym założyć, że przychody z ich tytułu pokryją wydatki Gminy Miejskiej Kraków na funkcjonowanie Zintegrowanego Systemu Gospodarowania Odpadami Komunalnymi. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kraków od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne naliczana jest od gospodarstwa domowego z uwzględnieniem liczby mieszkańców oraz regresji stawki opłaty zależnej od liczby mieszkańców (im więcej mieszkańców, tym niższa średnia opłata za mieszkańca), natomiast opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miejskiej Kraków od właścicieli nieruchomości na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne oraz od właścicieli nieruchomości, które w części stanowią nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a w części nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, naliczana jest w zależności od pojemności pojemnika.

Odpady komunalne odbierane są przez przedsiębiorcę wyłonionego przez Gminę Miejską Kraków w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Natomiast odpady medyczne niebezpieczne odbierane są przez firmę specjalistyczną upoważnioną do wywozu tego typu odpadów, a inne odpady niebezpieczne (zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, świetlówki, itp.) odbierane są również przez kolejną firmę do tego upoważnioną. Okłady borowinowe zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2014 poz. 1923) zaliczane są do grupy 18 Odpady medyczne i weterynaryjne (z wyłączeniem odpadów kuchennych i restauracyjnych niezwiązanych z opieką zdrowotną lub weterynaryjną i są zagospodarowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi (Dz.U. 2017 poz. 1975).

11.3. Zagrożenia ekologiczne

Jednymi z najbardziej poważnych problemów dla ludzkości w XXI wieku są zagrożenia ekologiczne. Jest to postępujący proces niszczenia środowiska naturalnego człowieka. Zjawisko to nie jest nowe, ma ono cechy globalne. Zarówno awarie infrastruktury technicznej, przemysłowej jak też katastrofy wywołane siłami natury mogą stanowić bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi oraz dla jakości środowiska przyrodniczego powodując tym samym konieczność podejmowania szeregu różnorodnych działań mających zapewnić bezpieczeństwo lokalnej społeczności. Z punktu widzenia ochrony środowiska i życia ludzkiego znacznie bardziej pożądanym rozwiązaniem jest zapobieganie wystąpieniu poważnej awarii lub zagrożenia naturalnego niż minimalizowanie ich skutków. Niemniej jednak prewencja wiąże się również z przewidywaniem skali i skutków potencjalnych zagrożeń oraz metod ich zwalczania.

Powódź

Jak wynika ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Krakowa oraz według map zagrożenia powodziowego na terenie Uzdrowiska Swoszowice nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Hałas i powietrze

Uzdrowisko Swoszowice położone w granicach administracyjnych Krakowa znajduje się obszarze silnie zurbanizowanym. Narażone jest na zagrożenie hałasem jak i w zakresie czystości powietrza. Do głównych źródeł emisji należą zanieczyszczenia:

- ze źródeł powierzchniowych (sektor komunalno-bytowy, zabudowa mieszkaniowa),
- ze źródeł liniowych (drogi krajowe, wojewódzkie oraz gminne i powiatowe),
- ze źródeł punktowych (emitory przemysłowe),
- inne źródła (rolnictwo, źródła niezorganizowane).

Ograniczanie emisji zanieczyszczeń następuje w myśl uaktualnionego Uchwałą Nr XXXII/451/17 z dnia 23 stycznia 2017 roku Sejmiku Województwa Małopolskiego „Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego”. Program stanowi wytyczne do działań, jakie należy podjąć w celu osiągnięcia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń w powietrzu: pyłu PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu i ozonu.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Dokument wyznacza działania prewencyjne, korygujące oraz naprawcze również dla miasta Krakowa, zmierzające do poprawy jakości powietrza.

Znaczącym źródłem hałasu jest przede wszystkim gwałtownie rosnący transport samochodowy. Niekorzystne oddziaływania w tym zakresie dotyczą głównie obszarów leżących wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu. Jednakże z informacji zawartych w studium do planu zagospodarowania, istniejące założenia zieleni parkowej jak i bezpośrednio przylegające obszary zieleni łąkowej w dolinie Wilgi i potoku Wróblowickiego, jak również znajdujące się w sąsiedztwie uzdrowiska dają możliwość prowadzenia działalności uzdrowiskowej w Swoszowicach pod warunkiem ograniczenia presji inwestycyjnej, a także dostosowanie prywatnych budynków mieszkalnych do infrastruktury technicznej jak najbardziej ekologicznej.

Ochrona terenu uzdrowiska przed nadmiernymi uciążliwościami komunikacyjnymi w postaci emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu wymaga podjęcia działań zarówno inwestycyjnych jak i organizacyjnych, polegających na:

- modernizacji pozostałej sieci dróg,
- wprowadzeniu organizacji ruchu w części centralnej uzdrowiska ograniczającej ruch wyłącznie do pojazdów mieszkańców i użytkowników uzdrowiska,
- budowie sieci dróg rowerowych,
- budowie pętli autobusowej przy ul. Chałubińskiego,
- zmianie układu komunikacyjnego w rejonie ul. Poronińskiej i ul. Smoleńskiego (ulica Poronińska będzie tzw. sięgaczem {„ulicą ślepą”} a dojazd do ul. Smoleńskiego będzie się odbywać nową drogą z bezkolizyjnym połączeniem z ul. Zakopiańską.

Lokalizacja obszaru ochrony uzdrowiskowej – strefy A - w bliskim sąsiedztwie tranzytowych tras komunikacji kołowej, jak to ma miejsce w Swoszowicach, dostępność dla samochodów ścisłego centrum uzdrowiska sugerować może niekorzystne warunki akustyczne. Przewidywano, że natężenie hałasu w obszarze uzdrowiska Swoszowice może znacznie wzrosnąć z uwagi na bliskość południowego obejścia autostradowego Krakowa. Działania w zakresie ochrony przed hałasem dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice zostały określone w „Programie ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Krakowa na lata 2014-2018”. Zgodnie z w/w Programem określono działania krótkookresowe pozwalające na minimalizację hałasu:

1. Ograniczenie uciążliwości akustycznych na terenach najbardziej narażonych na oddziaływanie hałasu;
2. W odniesieniu do terenów zwartej zabudowy przygotowanie systemowych działań dotyczących wyznaczenia stref ruchu uspokojonego, które mogą polegać na:
 - wyznaczeniu stref zakazu wjazdu lub parkowania,
 - organizacji ruchu drogowego w taki sposób, aby ograniczyć wykorzystania publicznych dróg lokalnych oraz dojazdowych, jak również dróg wewnętrznych dla objazdów ulic przenoszących ruch tranzytowy,
 - wprowadzeniu skutecznego nadzoru nad obowiązującymi ograniczeniami prędkości pojazdów,
 - zapewnieniu poprawy warunków ruchu drogowego w okolicach skrzyżowań, w szczególności poprzez koordynację sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniach na długich ciągach ulic (tzw. „zielona fala”),
 - ograniczeniu ruchu ciężkich pojazdów mechanicznych,
 - przebudowie dróg i ulic w sposób zapewniający minimalizację hałasu, w szczególności w zakresie nawierzchni i geometrii, a także budowy szykan, rond czy skrzyżowań równorzędnych.
3. Wprowadzenie zabezpieczeń technicznych przed hałasem:
 - zastosowanie nawierzchni o obniżonej hałaśliwości dla wybranych odcinków dróg,
 - wymiana nawierzchni dróg,
 - modernizacja torowisk tramwajowych,
 - szlifowanie torowisk tramwajowych,
 - montaż urządzeń do samoczynnego smarowania szyn,
 - toczenie kół pojazdów szynowych,
 - budowa niezbędnych barier akustycznych (ekranów / wałów),
 - wprowadzenie systemu zarządzania ruchem.
4. Wprowadzanie organizacyjnych rozwiązań mających korzystny wpływ na klimat akustyczny, które mogą polegać na:
 - egzekwowaniu ograniczeń ruchu,
 - uspokojeniu ruchu:
 - zastosowaniu pasów postojowych kosztem pasa ruchu,
 - zastosowaniu naprzemianległych krawędzi parkowania,

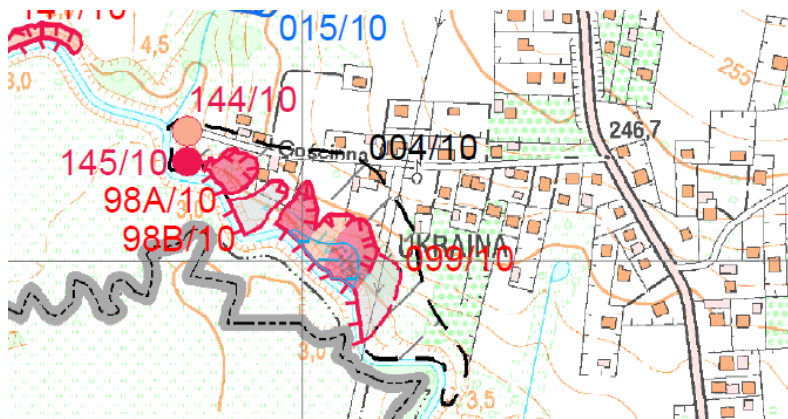
- ograniczaniu tranzytowego ruchu drogowego poprzez przerwanie ciągłości niektórych dróg,
 - weryfikacji sieci dróg jednokierunkowych oraz wprowadzenie jednego kierunku ruchu na niektórych drogach.
- wymiana taboru komunikacji zbiorowej.

Osuwiska

Zagrożeniami geodynamicznymi występującymi na terenie Krakowa są głównie: osuwiska, zsuwy i procesy spęływania. Ich natężenie zależy od nachylenia stoku, rodzaju utworów i ułożenia warstw, czynników atmosferycznych, wilgotności gleby, obecności roślin, podcinania przez wody, a z czynników antropogenicznych głównie natężenia drgań. W przypadku zdarzeń katastrofalnych, jakimi są ruchy osuwiskowe, istotne są zagrożenia dla dróg i budownictwa. Zsuwy mogą również powodować lokalne podtopienia i utworzenie jeziorzek, kiedy dna dolin rzek i potoków wypełnione są koluwiami. Tego typu zagrożenie przez wypełnienie den dolin koluwiami występuje szczególnie w górnych odcinkach dolin na obszarze dzielnicy Zwierzyniec, Dębniki i Swoszowice.

Na terenie Osiedla Uzdrowisko Swoszowice stwierdzono występowanie osuwisk. W większości przypadków zjawisko to występuje na obszarach nie objętych zabudową (np. wzdłuż ul. Kuryłowicza i ul. Landaua). Znaczący problem stanowią osuwiska w rejonie ulicy Gościnniej oraz Sawiczewskich.

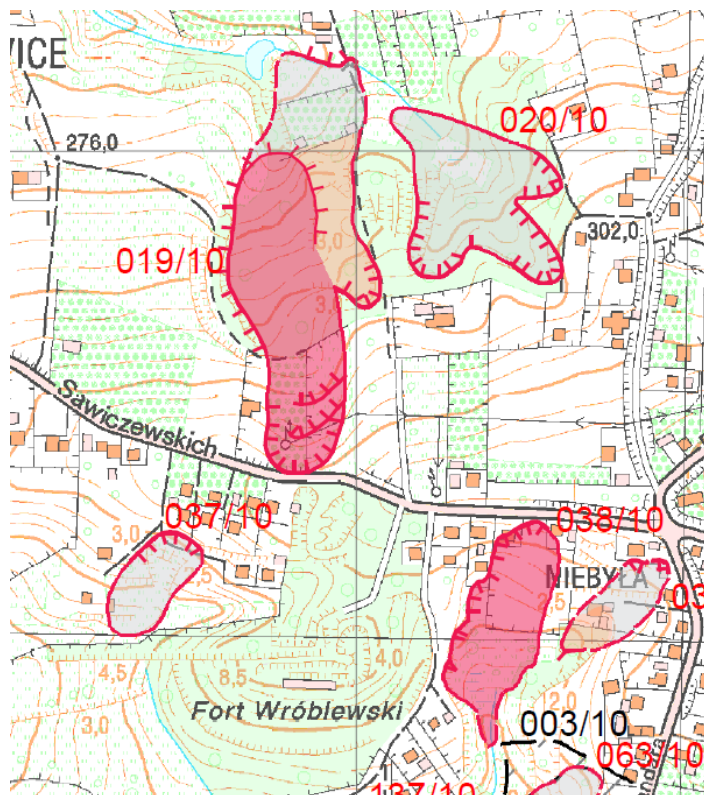
Rysunek 2. Miejsca zagrożenia osuwiskami w rejonie ulicy Gościnniej (skala ok. 1:5000)

Zgodnie z „Mapą osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi w skali 1:10 000 dla Miasta Krakowa” w Swoszowicach w środkowej części, wyznaczona została strefa aktywności oraz okresowej aktywności osuwisk.

Istnienie tego typu zagrożeń można do pewnego stopnia minimalizować przez wykonanie odpowiedniego podsystemu kanalizacji deszczowej, odprowadzającego nadmiar wód opadowych z terenu, chroniąc budynki przed uszkodzeniem. Kolejne obszary osuwisk występujących na terenie Uzdrowiska Swoszowice zlokalizowane są wzdłuż wschodniej części ulicy Sawiczewskich.

Rysunek 3. Miejsca zagrożenia osuwiskami w rejonie ulicy Sawiczewskich (skala ok. 1:5000)

Osuwisko zlokalizowane jest na północnym stoku wzniesienia. Ze względu na powstałe deformacje terenu, rozpadliny i otwarte szczeliny osuwisko uważane jest za czynne, zauważyć należy, że niekorzystna geometria stoku sprzyja dalszym przemieszczeniom

gruntu. Osuwisko to, rejestrowane w trakcie powstawania Programu 2010 jako nieaktywne, uaktywniło się w roku 2010, co było przyczyną podjęcia Uchwały Nr XI/111/11 Rady Miasta Krakowa, z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie wyznaczenia obszaru położonego w rejonie ul. Sawiczewskich w Krakowie, na którym obowiązuje zakaz budowy nowych budynków, odbudowy oraz rozbudowy, przebudowy i nadbudowy istniejących budynków. W uchwale tej¹⁰ - Rada Miasta Krakowa na wniosek Prezydenta Miasta Krakowa uchwaliła, iż: cyt.:” § 1. 1. Wyznacza się obszar położony w rejonie ul. Sawiczewskich w Krakowie, na którym obowiązuje zakaz budowy nowych budynków, odbudowy oraz rozbudowy, przebudowy i nadbudowy istniejących budynków - wpisany w pozycji 100 rejestru zawierającego informacje o terenach zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenach, na których występują te ruchy(…)”. Osuwisko w rejonie ulicy Sawiczewskich zostało zabezpieczone przed dalszymi deformacjami. Wysokość nakładów finansowych przeznaczonych na prace zabezpieczające wyniosła ponad 4 mln zł.

Obszary potencjalnego zagrożenia jakości wód podziemnych

Obszary potencjalnego zagrożenia jakości wód „Źródła Głównego” i „Źródła Napoleon” związane są ze strefami alimentacji, gdzie istnieje możliwość kontaktu hydraulicznego wód pierwszego czwartorzędowego poziomu wodonośnego oraz wód powierzchniowych z wodami leczniczymi poziomu mioceńskiego. Obszar spływu pierwszego poziomu wodonośnego do obszarów zasilania stanowi obszar potencjalnej migracji zanieczyszczeń do obszarów zasilania wód leczniczych. Kontakt z wodami powierzchniowymi potencjalnie zanieczyszczonymi może wystąpić tylko wzdłuż koryt potoków bez nazwy w granicach obu obszarów zasilania (wschodniego i południowego).

Potencjalne zagrożenie degradacją jakości wód istnieje wzdłuż dawnych sztolni Napoleon i FK Erbstollen wykonanej w obrębie utworów serii gipsowej. W przypadku prowadzenia prac ziemnych w sąsiedztwie ujęcia „Źródło Napoleon” i obu sztolni może dojść do niekontrolowanych wypływów wody mineralnej. Pociągnęłoby to za sobą spadek wydajności ujęcia „Źródło Główne”. Zagrożony rejon znajduje się również na zachód od ujęcia „Źródło Główne” gdzie wychodnie serii gipsowej mają przebieg poprzeczny w stosunku do doliny Wilgi. Na tym terenie elementem izolującym od powierzchni wody

¹⁰ na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1591, z późn. zm.) i art.13c ust. 1 w związku z art. 13b ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 r. o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów

mineralne występujące w obrębie serii gipsowej są jedynie aluwia Wilgi wykształcone jako piaski gliniaste i gliny o miąższości od około 2 m do około 7 m. Utwory te mogą również odgrywać rolę poziomego częściowo napinającego zwierciadła wody poziomego 2-go (w obrębie serii gipsowej). W omawianej strefie istnieje zagrożenie rozładowania ciśnienia złożonego wód mioceńskich przez naruszenia w/w cienkiej warstwy izolacyjnej. Mogłoby to spowodować niekontrolowany wypływ wód mineralnych przy równoczesnym spadku wydajności lub zanik ujęcia „Źródło Główne”. Wypływ wody mineralnej w dwóch źródłach, jaki miał miejsce w ubiegłym stuleciu, pociągające za sobą zanik wody w ujęciu „Źródło Główne” wskazuje na wagę w/w zagrożenia. Stwierdzona niewielka miąższość warstw chodenickich na tym terenie sugeruje możliwość nieciągłego ich zalegania i możliwość niekontrolowanych wypływów od mineralnych w przypadku naruszenia warstw izolujących pracami ziemnymi. Poprzez uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i przeznaczeniu terenu pod realizację parku rzeczno-wilga (sport i rekreacja), wypełnia się zadania ochrony źródła.

Możliwość zanieczyszczenia złoża wód leczniczych w terenach zabudowanych

W ubiegłych latach stwierdzano niejednokrotnie skażenia bakteriologiczne wód ze źródła. Nie ustalono wprawdzie precyzyjnie przyczyny, można jednak przypuszczać z dużą dozą prawdopodobieństwa, że zanieczyszczenia pochodziły z terenów zabudowy. W związku z powyższym zaleca się okresowe badanie wód leczniczych. Najlepszą, efektywną metodą rozwiązania tego problemu infrastrukturalnego jest poszerzenie obszarów obsługiwanych przez sieć kanalizacyjną odprowadzającą następnie ścieki do miejskiej oczyszczalni ścieków Płaszów. Planowanie inwestycji na obszarze górniczym wymaga:

- uzyskania uzgodnienia Okręgowego Urzędu Górniczego – dla decyzji ULI, WZ lub planu zagospodarowania przestrzennego,
- uzyskania decyzji pozwolenia wodno-prawnego na gromadzenie ścieków oraz odpadów w obrębie obszarów górniczych utworzonych dla wód leczniczych (art.122 ust 1 pkt 7 ustawy Prawo Wodne).

Konieczność zapewnienia zasilania złoża przez wody opadowe

Wytyczne stosowane w krajach członkowskich UE zalecają zagospodarowanie tych wód w obrębie działki lub obszaru. Oczywiście chodzi tu o technicznie poprawny sposób wprowadzania wód opadowych do gruntu. Do tego celu można wykorzystać tylko część

wody z niektórych dachów. Pozostaje kwestia budowy geologicznej działki, rozważana w dwóch aspektach:

- możliwości rozsączania (chłonności),
- wpływu braku dopływu wód opadowych do warstw wodonośnych.

Poddano dodatkowej analizie zasady odprowadzania wód opadowych na terenie Osiedla Uzdrowisko Swoszowice w aspekcie zasilania złoża wód leczniczych, tak aby ochronić ich jakość, co z kolei jest uzależnione od prawidłowego dopływu wód opadowych z powierzchni terenu do objętości tego złoża. Ewentualny brak tego zasilania może doprowadzić do utraty możliwości korzystania z zasobów wód leczniczych. Zasilanie dokonuje się podczas opadów deszczu na tereny nie zabudowane, gdy większa część wód wsiąka w ziemię i przedostaje się do wód gruntowych. Zwiększanie powierzchni terenów pod zabudowę mieszkaniową przyczynia się do systematycznego wzrostu ilości ścieków opadowych, gdyż wzrasta ogólna powierzchnia utwardzonych nawierzchni, chodników, powierzchni dojazdowych, dachów budynków. Dynamiczna zabudowa terenów w obrębie Osiedla Uzdrowisko Swoszowice spowodowała, że systematycznie zwiększa się powierzchnia utwardzona terenów, z których wody opadowe w większości (80% - 95%) nie wsiąkają do ziemi lecz spływają do kanałów i cieków wodnych. Dlatego przy uwzględnianiu warunków miejscowych należy dążyć do infiltracji a dopiero przy braku możliwości infiltracji, wody opadowe należy wprowadzać do sieci kanalizacji opadowej. Należy przy tym pamiętać o przeprowadzeniu rozpoznania geologicznego, gdyż lokalnie na terenie Swoszowic występują gleby o niskim współczynniku przepuszczalności, nieodpowiednie dla tego typu działań. Zgodnie z przepisami prawa budowlanego właściciel nieruchomości (tzw. posesji) jest odpowiedzialny za zagospodarowanie wody deszczowej nanoszone („opadłej”) w obrębie działki. Zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami zagospodarowania wód opadowych w taki sposób aby utrzymać ochronę jakości i ilości wód leczniczych, proponuje się wprowadzić m.in. zasadę zagospodarowania i retencjonowania wód czystych opadowych (wód opadowych z dachu) na terenie działki pod warunkiem nie naruszania stanu wody na gruncie ze szkodą dla gruntów sąsiednich, zapewnienia ochrony wód oraz uzyskania w tym zakresie wymaganych odrębnymi przepisami rozstrzygnięć administracyjnych. Należy jednak pamiętać, że zasada ta, w przypadku znacznej części obszaru Swoszowic objętej tym programem, nie będzie mogła być realizowana. Działki o wysokim wskaźniku zabudowy i/lub działki na terenach, na których jednostkowa szybkość rozsączania wody

będzie niewystarczająca dla rozsączania, nie będą mogły korzystać z takich rozwiązań. Ponadto lokalnie występują problemy z osuwiskami, które mogłyby być spotęgowane przez niewłaściwe rozsączanie wody. Dlatego niezbędna jest analiza indywidualna wykonalności tego zalecenia dla poszczególnych decyzji lokalizacyjnych, oparta na wielkości działki, charakterze powierzchni szczelnej oraz właściwościach hydrogeologicznych gruntu na którym planuje się lokalizację takiego drenażu¹¹.

12. Informacje o stanie czystości powietrza oraz natężeniu hałasu, opracowane zgodnie z odrębnymi przepisami

12.1 Jakość powietrza

Zanieczyszczenie powietrza oddziałują bezpośrednio na zdrowie ludzi oraz na stan środowiska przyrodniczego. Ponadto wpływają na zmiany klimatu oraz wywołują niekorzystne procesy w ochronnej warstwie ozonowej. Ważną cechą zanieczyszczeń powietrza jest możliwość ich przenoszenia na znaczne odległości. Ochrona powietrza, zgodnie z polskimi przepisami, polega na zapobieganiu powstawaniu zanieczyszczeń, ograniczaniu lub eliminowaniu wprowadzanych do powietrza substancji zanieczyszczających w celu zmniejszenia stężeń do dopuszczalnego poziomu, względnie utrzymania ich na poziomie dopuszczalnym.

Działania Miasta realizowane są zgodnie z Programem Ochrony Powietrza dla Województwa Małopolskiego i prowadzone we wszystkich wskazanych w ww. dokumencie kierunkach tj. w kierunku ograniczenia emisji z sektora komunalno-bytowego, ograniczenia emisji z sektora komunalno-bytowego, ograniczenia emisji przemysłowej i innych.

Stan jakości powietrza zależy od stężenia zawartych w nim substancji. Poziomy stężeń zanieczyszczeń w powietrzu zależą od wielkości emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz warunków meteorologicznych. Istotny wpływ mają również zanieczyszczenia transgraniczne, napływające z sąsiednich obszarów oraz atmosferyczne przemiany fizyko-chemiczne. Procesy te mają wpływ zarówno na kształtowanie tzw. tła zanieczyszczeń, które jest wynikiem ustalania się stanu równowagi dynamicznej w dalszej odległości od źródła emisji oraz na zasięg występowania podwyższonych stężeń w rejonie bezpośredniego oddziaływania źródeł emisji zanieczyszczeń. Wyróżnia się trzy główne

¹¹ Aktualizacja dokumentu: „Program tworzenia i ulepszania infrastruktury komunalnej dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice”

źródła emisji zanieczyszczeń do atmosfery:

Emisja punktowa (przemysłowa) - emisja antropogeniczna o charakterze głównie punktowym.

Na ogólną emisję przemysłową największy wpływ wywierają źródła „technologiczne” w zakładach produkcyjnych.

Emisja powierzchniowa jest to emisja pochodząca głównie z sektora bytowego. Emisja tego rodzaju stanowi najpoważniejszy problem w aspekcie zanieczyszczenia powietrza. Jej źródłami są m.in. lokalne kotłownie i paleniska domowe. Do powietrza emitowane są duże ilości dwutlenku siarki, tlenku azotu, sadzy, tlenku węgla i węglowodorów aromatycznych. Jednak największy problem stanowi emisja pyłu z sektora bytowego. Ma szczególnie duży wpływ na jakość powietrza w sezonie grzewczym, zwłaszcza wśród zwartej zabudowy, która utrudnia proces rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń. Wśród głównych zanieczyszczeń związanych z tego rodzaju emisją największy strumień masowy stanowią pyły (w tym zawieszony), a także, dwutlenek siarki, dwutlenek azotu oraz benzo(a)piren. Powodem takiej sytuacji, jest stosowanie w paleniskach domowych paliw stałych. Ponadto wprowadzanie zanieczyszczeń następuje zwykle z kominów o niewielkiej wysokości, co sprawia, że zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstania.

Jednym ze sposobów działań w zakresie ograniczenia emisji powierzchniowej jest wymiana urządzeń na nowoczesne. Zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 r. Nr XVIII/243/16 w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, w Krakowie, w tym na terenie obszaru Uzdrowisko Swoszowice od 1 września 2019 r. obowiązywał będzie zakaz stosowania paliw stałych. Zgodnie z uchwałą Nr XXXV/527/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków w okresie od 1 lipca 2017 r. do 1 września 2019 r. nie mogą być spalane paliwa niskiej jakości tzn. o parametrach innych niż określone w przepisie oraz uchwale Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 r. Nr XVIII/243/16 w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W budynkach mieszkalnych, w których zainstalowane są kotły opalane paliwem

stałym istnieje ponadto zagrożenie w postaci spalania odpadów domowych. Powoduje to emisję substancji toksycznych stwarzających znaczne zagrożenie dla zdrowia, a występujących głównie przy spalaniu tworzyw sztucznych w nieprzystosowanych do tego celu instalacjach. Największe zagrożenie powodują emitowane dioksyne, furany, benzo(a)piren będące substancjami rakotwórczymi. Problem ten nie występuje przy kotłach opalanych gazem i olejem, gdyż konstrukcja tych kotłów uniemożliwia spalanie odpadów stałych. Natomiast ze spalania węgla najczęściej zanieczyszczeń emitowanych jest w postaci dwutlenku węgla, tlenków siarki, NOx, pyłu (w tym zawieszonego) i benzo(a)pirenu. Najistotniejsze zagrożenie spowodowane niską emisją występuje w obszarach o zwartej zabudowie mieszkalnej, w tym na osiedlach domów jednorodzinnych. Rozwiązaniem w tej kwestii jest przeprowadzenie termomodernizacji budynków oraz stała rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej.

Gmina Miejska Kraków realizując przyjęty uchwałą Nr CXXI/1918/14 Rady Miasta Krakowa z dnia 5 listopada 2014 r. (ze zm.) Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Krakowa (PONE), prowadzi działania na rzecz jakości powietrza w całym mieście. Założeniem PONE jest przekazywaniem mieszkańcom Krakowa dotacji celowanych na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska m.in. na trwałą zmianę systemu ogrzewania opartego na paliwie stałym. Dotacja przyznawana jest na wykonanie ww. zadania w nieruchomościach położonych na terenie Gminy Miejskiej Kraków. W roku 2012 wypłacono dotację celową po zrealizowaniu w Dzielnicy X-Swoszowice likwidacji 3 palenisk węglowych oraz instalacji 2 kolektorów słonecznych. W roku 2013 dofinansowano likwidację na terenie dzielnicy X-Swoszowice 10 pieców węglowych oraz 2 kotłowni węglowych. W ramach realizowanego w 2014 roku Programu Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Krakowa udzielono dotacji celowej z budżetu Miasta na wykonanie na terenie dzielnicy Swoszowice:

- Zmiany systemu ogrzewania na proekologiczne w 17 nieruchomościach, w wyniku czego zlikwidowano 15 kotłowni węglowych i 9 pieców węglowych
- Instalacji odnawialnych źródeł energii (kolektory słoneczne) w 8 nieruchomościach.¹²

¹² Informacja dotycząca realizacji zadań ustawowych Gminy Miejskiej Kraków w zakresie zachowania i rozwoju funkcji leczniczych Osiedla Uzdrowisko Swoszowice w latach 2010-2015, Kraków wrzesień 2016 r.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

W roku 2015 do Urzędu Miasta Krakowa wpłynęło 2396 wniosków o udzielenie dotacji na trwałą zmianę systemu ogrzewania, w tym 328 wniosków pochodziło z terenu Dzielnicy X-Swoszowice. Gmina Miejska Kraków w roku 2015 dofinansowała likwidację 1159 kotłowni węglowych oraz 1156 palenisk węglowych. Likwidacja ww. źródeł ciepła została przeprowadzona na terenie całego Krakowa, w tym na terenie Dzielnicy Swoszowice i ma wpływ na poprawę jakości powietrza, zarówno w Dzielnicy X, jak i całym mieście. W 2016 roku do Urzędu Miasta Krakowa wpłynęło 7384 wnioski o udzielenie dotacji na trwałą zmianę systemu ogrzewania, w tym 896 wniosków pochodziło z terenu dzielnicy X – Swoszowice. Gmina Miejska Kraków w roku 2016 dofinansowano likwidację 2002 palenisk węglowych oraz 2240 kotłowni węglowych na terenie dzielnicy X-Swoszowice. Powyższą realizacją osiągnięto efekt ekologiczny w postaci redukcji emisji równoważnej zanieczyszczeń wynoszącej 2 247 473, 1585 kg/rok. Likwidacja źródeł ciepła opartych na paliwie stałym na terenie dzielnicy Swoszowice, jak i w pozostałych dzielnicach miasta przyczynia się do poprawy jakości powietrza, zarówno w dzielnicy X jak i w całym mieście.

Emisja liniowa (komunikacyjna) powstaje na drogach o dużym natężeniu ruchu kołowego. Jest to emisja, którą generuje transport prywatny i publiczny. Emisja liniowa powstaje z procesów spalania paliw w pojazdach, w wyniku ścierania nawierzchni dróg, opon, okładzin, a także w związku z unoszeniem się pyłu z dróg. Ze środków komunikacji do powietrza emitowane są głównie: tlenki azotu, pyły, węglowodory aromatyczne, tlenek i dwutlenek węgla oraz metale ciężkie. Wpływają one na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego i powodują wzrost stężenia ozonu w troposferze. Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników między innymi od: natężenia i płynności ruchu, konstrukcji silnika i jego stanu technicznego, zastosowania dopalaczy i filtrów, rodzaju paliwa, parametrów technicznych i stanu drogi. Najbardziej zagrożone na emisję liniową są tereny przyległe do ciągów komunikacyjnych. Nadmienić należy, że szkodliwe substancje związane z komunikacją samochodową stanowią źródło zanieczyszczenia nie tylko powietrza, ale również gleby, a w konsekwencji również wód w skutek wymywania zanieczyszczeń z powierzchni gruntu.

Aby ograniczyć emisję komunikacji drogowej należy rozwijać system ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej:

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

- budowę odcinków dróg rowerowych pozwalających na połączenie w jeden ciąg dróg już istniejących;
- budowę parkingów rowerowych, szczególnie zlokalizowanych w pobliżu kluczowych celów podróży np. atrakcji turystycznych;
- prawidłową organizację ruchu na styku ruch rowerowy - ruch samochodowy, pozwalającą na bezpieczne korzystanie z roweru;
- promocję korzystania z transportu rowerowego.

Ponadto ochrona terenu uzdrowiska przed nadmiernymi uciążliwościami komunikacyjnymi w postaci emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu wymaga podjęcia działań zarówno inwestycyjnych jak i organizacyjnych, polegających na:

- modernizacji sieci dróg,
- wprowadzeniu organizacji ruchu w części centralnej uzdrowiska ograniczającej ruch wyłącznie do pojazdów mieszkańców i użytkowników uzdrowiska,
- budowie sieci dróg rowerowych,
- budowie pętli autobusowej przy ul. Chałubińskiego,
- zmianie układu komunikacyjnego w rejonie ul. Poronińskiej i ul. Smoleńskiego (ulica Poronińska będzie tzw. sięgaczem {„ulicą ślepą”} a dojazd do ul. Smoleńskiego będzie się odbywać nową drogą z bezkolizyjnym połączeniem z ul. Zakopiańską¹³.

Natomiast w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego dla Aglomeracji Krakowskiej w tym dla terenu Uzdrowiska Swoszowice wyznaczono działania naprawcze:

- rozszerzenie strefy ograniczonego ruchu oraz ograniczonego płatnego parkowania wraz z systemem parkingów typu „Parkuj i Jedź”;
- poprawa organizacji ruchu samochodowego;
- utrzymanie dróg w sposób ograniczający wtórną emisję zanieczyszczeń poprzez regularne mycie, remonty i poprawę stanu nawierzchni dróg;
- rozwój komunikacji publicznej oraz wdrożenie energooszczędnych i niskoemisyjnych rozwiązań w transporcie publicznym;
- wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych pojazdów.

¹³ Aktualizacja dokumentu: „Program tworzenia i ulepszania infrastruktury komunalnej dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice”

Roczna ocena jakości powietrza

Roczną ocenę jakości powietrza w Aglomeracji Krakowskiej wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia dla:

- dwutlenku siarki – SO₂,
- dwutlenku azotu – NO₂,
- tlenku węgla – CO,
- benzenu – C₆H₆,
- pyłu o PM10,
- pyłu zawieszonego PM2,5,
- ołowiu w pyle – Pb (PM10),
- arsenu w pyle – As (PM10),
- kadmu w pyle – Cd (PM10),
- niklu w pyle – Ni (PM10),
- benzo(a)pirenu w pyle – B(a)P(PM10),
- ozonu – O₃.

oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin dla:

- dwutlenku siarki – SO₂,
- tlenków azotu – NO_x,
- ozonu – O₃ określonego współczynnikiem AOT40.

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości:

- poziomu dopuszczalnego - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.
- poziomu docelowego - oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.
- poziomu celu długoterminowego - oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia

skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Oprócz w/w poziomów określony jest również *poziom krytyczny*, po przekroczeniu którego mogą wystąpić bezpośrednio niepożądane skutki w odniesieniu do niektórych receptorów, takich jak drzewa, inne rośliny lub ekosystemy naturalne, jednak nie w odniesieniu do człowieka oraz margines tolerancji, który oznacza procentowo określoną część poziomu dopuszczalnego, o którą poziom ten może zostać przekroczony.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
 - **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
 - **klasa B** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji (tylko dla PM_{2,5}),
 - **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji w przypadku, gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.
2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:
 - **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
 - **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.
3. Dla substancji, dla których określone są poziomy docelowe:
 - **klasa A** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu docelowego,
 - **klasa C2** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom docelowy.

Klasy stref dla zanieczyszczeń oraz wymagane działania w zależności od ich poziomów stężeń przedstawia tabela poniżej.

Tabela 13. Klasy stref i wymagane działania w zależności od poziomów stężeń zanieczyszczenia

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa	Wymagane działania
Poziom dopuszczalny i poziom krytyczny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego	dwutlenek siarki dwutlenek azotu tlenek węgla benzen pył PM10 ołów (PM10)	A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie Programu Ochrony Powietrza POP w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu (jeśli POP nie był uprzednio opracowany), - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
Poziom dopuszczalny i margines tolerancji			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego	pył zawieszony PM2,5	A	- utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego, lecz nie przekracza poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji		B	- określenie obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego, - określenie przyczyn przekroczenia poziomu dopuszczalnego substancji w powietrzu, podjęcie działań w celu zmniejszenia emisji substancji
powyżej poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomu dopuszczalnego oraz poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji, - opracowanie Programu Ochrony Powietrza POP mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji (określonego dla pyłu PM2,5)
Poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	ozon AOT40 arsen (PM10) nikiel (PM10) kadm (PM10) benzo(a)piren (PM10)	A	- działania niewymagane
		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja Programu Ochrony Powietrza POP, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
powyżej poziomu docelowego	PM2,5	C2	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego
Poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	ozon AOT40	D1	- działania niewymagane
powyżej poziomu		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa	Wymagane działania
celu długoterminowego			długoterminowego do 2020 r.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie prowadzi monitoring jakości powietrza na terenie województwa małopolskiego, z podziałem na strefy. Wydzielono 3 strefy: Aglomeracja Krakowska, miasto Tarnów, oraz strefa małopolska. Obszar Uzdrowiska Swoszowice należy do strefy Aglomeracja Krakowska oceny jakości powietrza, której wyniki według kryteriów dot. ochrony zdrowia w roku 2017 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Ocena jakości powietrza w Aglomeracji Krakowskiej według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia w 2017r.

Rok	2017
Nazwa substancji	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru gminy wg dotyczących ochrony zdrowia
Pył zawieszony PM10	C
Pył zawieszony PM2,5	C
Dwutlenek siarki	A
Dwutlenek azotu	C
Tlenek węgla	A
Ozon	A
Ołów	A
Kadm	A
Nikiel	A
Arsen	A
Benzen	A
Benzo(a)piren	C

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2017 roku, WIOŚ 2018 Kraków

W rocznej ocenie jakości powietrza dla Aglomeracji Krakowskiej w roku 2017, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla celów ochrony zdrowia, nie został

przekroczony dopuszczalny poziom: dwutlenku siarki, , benzenu, tlenku węgla, ołowiu, kadmu i niklu, ozonu i arsenu

W 2017 r. dla Aglomeracji Krakowskiej stwierdzono przekroczenie poziomów dla pyłu PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pirenu oraz dla dwutlenku azotu. Źródłem wysokich stężeń benzo(a)pirenu, pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} jest proces spalania paliw w celach grzewczych. Stężenia te w okresie zimowym są znacznie wyższe niż w sezonie letnim.

12.2 Hałas

Hałasem, zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, są dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest jednym z elementów oddziałujących na komfort psychiczny ludności szczególnie w rejonach zurbanizowanych z gęstymi sieciami komunikacyjnymi i dużą ilością zakładów produkcyjnych.

Źródła hałasu mogą być klasyfikowane na różne sposoby w zależności od rozpatrywanych cech lub właściwości źródeł. Fizyczne przyczyny generowania dźwięku (Engel Z., Pleban D., Hałas maszyn i urządzeń – źródła , ocena, CIOP, 2001) są następujące:

- źródła mechaniczne (np. drgania, uderzenia, tarcie),
- źródła elektryczne (np. magnetyczne, magnetostrykcyjne),
- źródła technologiczne (np. proces przecinania, proces pękania),
- źródła aero- i hydrodynamiczne, w tym przepływy (np. turbulencja, wypływ gazu z dyszy) i kawitacja,
- inne źródła (np. proces spalania, zjawiska termiczne, wybuchy).

Z kolei ze względu na pochodzenie źródeł (Engel Z., Pleban D., Hałas maszyn i urządzeń – źródła , ocena, CIOP, 2001) dzieli się na:

- środki komunikacji i transportu, m.in. samoloty, pojazdy drogowe, pojazdy specjalne, pojazdy szynowe, wodne, rolnicze, trolejbusy, pojazdy rekreacyjne,
- źródła przemysłowe wewnętrzne (np. silniki, generatory, obrabiarki, prasy, dmuchawy, sprężarki, transformatory, przekładnie piły, narzędzia pneumatyczne) i zewnętrzne (np. sprężarkownie, kuźnie, kominy, chłodnie kominowe, taśmociągi zewnętrzne, hamownie silników, suwnice),

- maszyny budowlane, drogowe, komunalne, rolnicze (np. dźwigi, buldożery, koparki, walce, sprężarki, młoty i kafary, betoniarki, wiertnice, ubijaki, ładowarki, maszyny drzewne i leśne),
- maszyny, urządzenia i instalacje w budynkach (np. transformatory, dźwigi, hydrofornie, instalacje wodno-kanalizacyjne, układy wentylacji i klimatyzacji, sprzęt biurowy i komputerowy, urządzenia sygnalizujące),
- obiekty komunalne, środowiskowe i wojskowe (np. rozdzielnie gazu, zajezdnie autobusowe, dworce, lotniska, poligony, strzelnice),
- źródła naturalne (np. wiatr, fale).

Przynależność źródła hałasu do określonej grupy maszyn lub urządzeń (Koradecka D. (red.), Bezpieczeństwo i higiena pracy, CIOP-PIB, 2008):

- maszyny stanowiące źródło energii (np. silniki spalinowe, sprężarki, transformatory),
- narzędzia i silniki pneumatyczne (np. szlifierki, młotki, nitownice, zdzieraki, ubijaki),
- maszyny do obróbki plastycznej (np. prasy, młoty, walcarki),
- maszyny do rozdrabniania, kruszenia, przesiewania, przecinania, oczyszczania (sita wibracyjne, kraty wstrząsowe, młyny kulowe, piaskarki),
- obrabiarki skrawające do metali (tokarki, szlifierki, frezarki, wiertarki),
- obrabiarki skrawające do drewna (piły łańcuchowe, strugarki, frezarki, szlifierki, pilarki tarczowe i taśmowe),
- maszyny włókiennicze (krosna, przędzarki, skręćarki, przewijarki, zgrzeblarki, dziewiarki osnowowe),
- urządzenia przepływowe (wentylatory, zawory, reduktory, strumienice, palniki),
- urządzenia transportu wewnątrzzakładowego (przenośniki, podajniki, suwnice).

Długotrwałe narażenie na hałas może spowodować negatywne skutki zdrowotne. Ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego, w szczególności przez obniżenie hałasu przynajmniej do stanu normatywnego i utrzymywanie go na jak najniższym poziomie. Dopuszczalne poziomy emisji hałasu do środowiska dotyczące klimatu akustycznego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. 2014 poz. 112). Charakteryzuje ono wymagane standardy poziomów hałasu dla poszczególnych rodzajów emitorów (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych,

startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów działalności będących źródłami hałasu) z rozróżnieniem na sposób zagospodarowania i funkcje terenu. Do oceny warunków korzystania ze środowiska używane jest pojęcie poziomu równoważnego. Poziom równoważny określamy dla 16 godzin pory dnia (L_{AeqD}) i dla 8 godzin pory nocy (L_{AeqN}). Parametrem stosowanym w polityce długofalowej, w programach ochrony środowiska przed hałasem jest wskaźnik L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A, wyrażany w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (od godz. 6.00 do 18.00), pory wieczoru (od godz. 18.00 do 22.00) oraz pory nocy (od godz. 22.00 do 6.00).

Do terenów podlegających ochronie zalicza się obszary zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, zagrodowej, tereny szpitali, szkół, domów opieki społecznej, uzdrowisk oraz tereny rekreacyjno-wypoczynkowe. Hałas występujący w miastach ma charakter skumulowany z racji występowania hałasu komunikacyjnego i przemysłowego.

Hałas komunikacyjny jest jednym z najpopularniejszych źródeł hałasu, który występuje zwykle wzdłuż ciągów ulic, tak więc ma charakter liniowy. Na poziom tego hałasu wpływ przede wszystkim ma natężenie ruchu, złożoność układu drogowego, a także stan nawierzchni dróg.

Duże natężenie ruchu pojazdów jest główną przyczyną wysokiego poziomu hałasu na pierwszej linii zabudowy mieszkaniowej, usytuowanej wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Z powodu narastającego ruchu pojazdów ciężkich przemieszczających się po głównych szlakach komunikacyjnych, poziom dźwięku w porze nocnej jest także znaczny.

Na ekspozycję często narażone są budynki między innymi obiekty mieszkalne, kulturalne, parki, tereny wypoczynkowe poza miastem oraz inne obiekty związane z przebywaniem ludzi. Dla terenów, na których stwierdzono przekroczenie poziomów dopuszczalnych opracowuje się programy ochrony środowiska przed hałasem mające na celu dostosowanie poziomów hałasu do obowiązujących norm.

Hałas przemysłowy ma zwykle charakter lokalny, a zasięg jego oddziaływania jest ograniczony do najbliższego otoczenia zakładu.

Klimat akustyczny Uzdrowiska Swoszowice został przedstawiony w załączonym opracowaniu dotyczącym właściwości leczniczych klimatu. Natężenie hałasu zbadano w dwóch punktach pomiarowych zlokalizowanych przy ul. Kąpielowej oraz Łusińskiej.

Poziom hałasu przekracza nieznacznie dopuszczalne normy hałasu na dwóch stanowiskach pomiarowych w strefie A uzdrowiska. Oznacza to, że strefa A Uzdrowiska Kraków-Swoszowice, a uściślając okolice położone blisko jej granicy są narażone na uciążliwość akustyczną. Biorąc jednak pod uwagę nieznaczne przekroczenia obowiązujących norm w punktach pomiarowych celowo wybranych jako potencjalnie najbardziej niekorzystne z punktu widzenia klimatu akustycznego należy uznać, że w głębi strefy A narażenie na hałas komunikacyjny jest mniejsze i nie będzie przekraczać norm prawnych dla tego typu terenów.

12.3 Pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest zjawiskiem fizycznym, którego źródła można podzielić ze względu na pochodzenie na naturalne i sztuczne. Naturalnymi źródłami PEM w środowisku jest: słońce, Kosmos, wyładowania atmosferyczne, magnetyzm ziemski. Źródłami sztucznego promieniowania elektromagnetycznego w środowisku są przede wszystkim instalacje radiokomunikacyjne (stacje bazowe telefonii komórkowych) oraz instalacje elektroenergetyczne (linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje elektroenergetyczne). W myśl ustawy Prawo ochrony środowiska ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
- zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W wyniku przeprowadzonego rozpoznania i pomiarów pola elektromagnetycznego przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie Zakład Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza w Katowicach, w uczęszczanych przez kuracjuszy miejscach na terenie Strefy A ochrony uzdrowiskowej uzdrowiska Kraków Swoszowice, stwierdzono, że we wszystkich punktach pomiarowych zmierzono pole elektryczne o częstotliwości z zakresu (0,0001-6,0) GHz emitowane przez instalacje radiokomunikacyjne o natężeniach nie przekraczających 20% wartości dopuszczalnej (7

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

V/m), określonej
w odniesieniu do ekspozycji ludności (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30
października 2003 r.
w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz
sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów – (Dz.U 2003 nr 192 poz. 1883).

13. Plan Rozwoju dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice

Zgodnie z Planem Rozwoju dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice planuje się zrealizować zadania wskazane w tabeli poniżej:

Lp.	Nazwa zadania
1.	Rewitalizacja Parku Zdrojowego obejmująca: - konserwację drzewostanu: wycinki i nasadzenia, prace pielęgnacyjne, konserwacja zabytkowego drzewostanu oznakowanie i opisanie pomników przyrody, - ogrodzeniem terenu Parku, - oświetlenia Parku, -zabudowa ławek, - zaprojektowanie i budowa obiektów kultury takich jak muszla koncertowa z amfiteatrem i oczkiem wodnym - zaprojektowania i budowa obiektów służących lecznictwu uzdrowiskowemu oraz obsłudze pacjenta lub turysty, w tym m.in.: oczka wodnego, pól gier i zabaw, małej architektury parkowej, poła golfowego, kortów tenisowych ścieżek zdrowia, ścieżek spacerowych, oraz innych urządzeń w zakresie funkcjonowania lecznictwa uzdrowiskowego
2.	Modernizacja ujęcia „Źródło Napoleon”
3.	Rozbudowa Głównego Domu Zdrojowego poprzez budowę nowego budynku połączonego przewiązką
4.	Budowa nowego budynku pensjonatu wraz z nowym placem zdrojowym na tzw. polanie wschodniej (4 LU/ZP) wraz z garażem podziemnym połączonego przewiązką z budynkiem obiektu basenowego
5.	Budowa obiektu basenowego stanowiącego bazę dla zabiegów hydroterapii wraz z basenami z wodą siarkową w południowo-wschodnim sąsiedztwie Głównego Domu Zdrojowego (4 LU/ZP) połączonego przewiązką z Głównym Domem Zdrojowym
6.	Przebudowa i rozbudowa zespołu willi "Szwajcarka" poprzez budowę trzech

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

	nowych budynków
7.	Przebudowa i rozbudowa Restauracji Parkowej
8.	Budowa obiektu sanatoryjnego służącego obsłudze kuracjuszy w północnej części terenów uzdrowiska na obszarze 7 LU/ZP
9.	Modernizacja Zespołu Obiektów Sportowych WLKS „Krakus” przy ul. Moszyńskiego 9
10.	Budowa nowej hali do jazdy konnej przy ul. Kąpielowej
11.	Rozbudowa ścieżek rowerowych i tras turystycznych wraz z wykonaniem oznakowania turystyczno-informacyjnego Uzdrowiska
12.	Objęcie całego obszaru Uzdrowiska systemem kanalizacji sanitarnej dla ochrony wód podziemnych (w tym kanalizacja o podwyższonym standardzie)
13.	Budowa brakującej sieci wodociągowej dla zaopatrzenia w wodę ludności w całym obszarze stref A, B i C (w tym budowa wodociągu w ul. Lusińskiej dla ochrony przeciwpożarowej obiektów uzdrowiskowych)
14.	Rozbudowa kanalizacji opadowej na terenach o dużym wskaźniku zabudowy, gdzie zagospodarowanie i retencjonowanie czystych wód opadowych nie będzie wystarczające oraz w przypadku wód opadowych pochodzących z powierzchni zanieczyszczonych traktowanych jako ścieki przemysłowe
15.	Przebudowa ulicy Myślenickiej
16.	Przebudowa ulicy Krzyżańskiego
17.	Budowa połączenia ulic Poronińskiej i Starowiejskiej/ Pytlasińskiego w zachodniej części obszaru
18.	Wymiana źródeł ciepła negatywnie wpływających na jakość powietrza na ekologiczne m.in. gaz, olej opałowy dla środowiska w obrębie Osiedla Uzdrowisko Swoszowice
19.	Przydrożne zadrzewienia i zalesienia na terenie górniczym „Swoszowice”

Źródło: Plan Rozwoju dla Osiedla Uzdrowisko Swoszowice, Kraków 2016 r.

14. Załączniki

1. Opracowanie klimatyczne pn. „Przeprowadzenie badań zmierzających do ustalenia właściwości leczniczych klimatu wraz z wydaniem świadectwa potwierdzającego właściwości lecznicze klimatu wraz z opracowaniem częściowego raportu I okresu badań dla potrzeb sporządzenia operatu uzdrowiskowego uzdrowiska Swoszowice - wydanie świadectwa”
2. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze klimatu.
3. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z ujęcia „Źródło Napoleon”
4. Świadectwo potwierdzające właściwości lecznicze wody z ujęcia „Źródło Główne”
5. Mapa w skali 1:5000 Uzdrowisko Swoszowice Strefa „A” ochrony uzdrowiskowej.
6. Mapa w skali 1:10 000 Uzdrowisko Swoszowice Strefa „B” ochrony uzdrowiskowej.

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

7. Mapa w skali 1:25 000 Uzdrowisko Swoszowice Strefa „C” ochrony uzdrowiskowej.
8. Mapa stref w skali 1:25 000 Uzdrowisko Swoszowice Strefy: „A”, „B”, „C”.
9. Mapa w skali 1:25 000 Uzdrowisko Swoszowice strefy ochrony uzdrowiskowej. Teren i obszar górniczy.
10. Mapa w skali 1 :10 000 Uzdrowisko Swoszowice Strefy „A”, „B” i „C” strefy ochrony uzdrowiskowej – zagrożenia ekologiczne.
11. Mapa w skali 1 :10 000 Uzdrowisko Swoszowice Strefy „A”, „B” i „C” strefy ochrony uzdrowiskowej – Mapa terenów zieleni oraz obiektów i obszarów cennych przyrodniczo.
12. Mapa w skali 1 :10 000 Uzdrowisko Swoszowice Strefy „A”, „B” i „C” strefy ochrony uzdrowiskowej – Infrastruktura Komunikacyjna.
13. Mapa w skali 1 :10 000 Uzdrowisko Swoszowice Strefy „A”, „B” i „C” strefy ochrony uzdrowiskowej – Infrastruktura techniczna – sieci elektroenergetycznej, kanalizacyjnej, gazowej oraz wodociągowej.
14. Zbiorcza ewidencja zakładów lecznictwa uzdrowiskowego Uzdrowisko Swoszowice od Naczelnego Lekarza Uzdrowiska

ZAKOŃCZENIE

1. Niniejsza aktualizacja operatu uzdrowiskowego stanowi podstawę do przedłożenia go Ministrowi Zdrowia w celu potwierdzenia wymogów ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.
2. Uzdrowisko Swoszowice spełnia wymogi art. 34 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych:
 - Uzdrowisko Swoszowice posiada złoża wód leczniczych potwierdzone świadectwami wydanymi przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego Państwowy Zakład Higieny o numerach: HU-100/WL-1/2017 oraz HU-100/WL-2/2017.
 - Posiada klimat o właściwościach leczniczych potwierdzonych świadectwem wydanym przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej Państwowy Instytut

Operat uzdrowiskowy dla Uzdrowiska Kraków Swoszowice

Aktualizacja 2018 r.

Badawczy w Warszawie Zakład Modelowania Zanieczyszczeń Powietrza w Katowicach.

- Na terenie Uzdrowiska Swoszowice znajdują się zakłady lecznictwa uzdrowiskowego oraz urządzenia lecznictwa uzdrowiskowego.
- Uzdrowisko posiada infrastrukturę techniczną w zakresie gospodarki odpadami, wodno-ściekowej, i energetycznej.